

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

8 maart 1999

ONTWERP VAN DECREET

met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Eddy Schuermans c.s. –

**houdende bepalingen inzake arbeidsbemiddeling en een erkenningsregeling
voor particuliere bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Jacques Laverge**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Robert Voorhamme.

Vaste leden :

de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Eddy Schuermans ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Didier Ramoudt ;

de heren Carlos Lisabeth, Jef Sleeckx, Robert Voorhamme ;

de heren Jan Penris, Frans Wymeersch ;

de heer Jean-Marie Bogaert ;

de heer Jos Stassen.

Plaatsvervangers :

de heren Joachim Coens, Jos De Meyer, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heer John Taylor, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;

de heren Louis Bril, André Denys, Dirk Van Mechelen ;

de heren Freddy De Vilder, Fred Dielens, Jacky Maes ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Emiel Verrijken ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

de heer Jos Geysels.

*Zie :***1225** (1998-1999)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nrs. 2 tot 4 : Amendementen

– Nrs. 5 en 6 : Subamendementen

950 (1997-1998)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Advies van de Sociaal-Economisch Raad van Vlaanderen

INHOUD

Blz.

I. ALGEMENE BESPREKING	5
1. Inleidende uiteenzetting door de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling	5
1.1. Krachtlijnen van het ontwerp	5
1.2. Enkele data	6
1.3. Advies van de Raad van State – Rechtsgrond	6
1.4. Vergelijking ontwerp van decreet inzake arbeidsbemiddeling/voorstel van decreet-Schuermans c.s.	7
1.4.1. Het toepassingsgebied van de Vlaamse regelgeving	7
1.4.2. Versoepeling van de "beschottenregeling" tussen diverse types van arbeidsbemiddelingsactiviteiten	7
1.4.3. Behandeling op niet-discriminerende wijze	8
1.4.4. Positieve acties voor risico-werknemers	8
1.4.5. Kosteloosheid voor werkzoekenden	8
1.4.6. Vastlegging van kwaliteitscriteria	8
1.4.7. Samenwerking tussen openbare en privé-bureaus	8
1.5. Samenwerking VDAB-privé	8
1.5.1. Afsprakenkader maart 1997	8
1.5.2. Verder verloop	9
1.5.3. Inhoud nota Beheerscomité	9
1.5.3.1. Centrale actorsrol VDAB	9
1.5.3.2. Samenwerking op het vlak van de operationele services	9
2. Replieken van de leden	9
2.1. Verschilpunten tussen het ontwerp en het voorstel van decreet-Schuermans	9
2.2. Ratificatie van de Conventie nr. 181 van de IAO	10
II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING	10
III.STEMMING OVER HET GEHEEL	24
IV.TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	25

BIJLAGEN :	33
– Bijlage 1 : Hoorzitting van 20 januari 1999 betreffende ontwerp van decreet met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest en voorstel van decreet van de heer Eddy Schuermans c.s. houdende bepalingen inzake arbeidsbemiddeling en een erkenningsregeling voor particuliere bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling	33
– Bijlage 2 : Hoorzitting van 11 februari 1999 betreffende ontwerp van decreet met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest en voorstel van decreet van de heer Eddy Schuermans c.s. houdende bepalingen inzake arbeidsbemiddeling en een erkenningsregeling voor particuliere bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling	49

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden behandelde het ontwerp van decreet met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest op 7, 20, 28 januari, 11, 23 en 25 februari 1999.

Conform artikel 25, punt 2 en artikel 55, punt 4 van het Reglement wordt in samenhang met dit ontwerp van decreet het voorstel van decreet van de heer Eddy Schuermans c.s. houdende bepalingen inzake arbeidsbemiddeling en een erkenningsregeling voor particuliere bureaus voor arbeidsbemiddeling behandeld, *Parl. St. Vl. Parl. 1997-98*, nr. 950/1.

Conform artikel 65, punt 1, werd bij brief van 10 maart 1998 over dit voorstel van decreet het advies ingewonnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, *Parl. St. Vl. Parl. 1997-98*, nr. 950/2.

Na de inleidende uiteenzetting door Minister Theo Kelchtermans en de replieken hierop van de leden besliste de Commissie op 7 januari 1999 tot de organisatie van hoorzittingen op 20 januari 1999 met een aantal actoren uit de sector van de arbeidsbemiddeling. Het verslag hierover is opgenomen als *bijlage 1* van dit verslag. Staande de vergadering werden reeds een eerste reeks amendementen ingediend, *Parl. St. Vl. Parl. 1998-99*, nrs. 1225/2 en 3.

Naar aanleiding van de kritische vragen die in de Commissie tijdens deze hoorzitting rezen omtrent de arbeidsbemiddeling door sportmakelaars en de eventuele controle hierop, besliste de Commissie een bijkomende hoorzitting te organiseren met een aantal deskundigen uit de sportsector.

Deze hoorzitting had plaats op 11 februari 1999 en het verslag hierover is opgenomen als *bijlage 2* van dit verslag. Na deze hoorzittingen worden staande de vergadering nieuwe amendementen ingediend, *Parl. St. Vl. Parl. 1998-99*, nr. 1225/4 en zette de Commissie, op basis van de nieuwe inzichten en bevindingen die uit deze hoorzittingen resulteerden, de bespreking verder op 23 februari 1999, waarna de Commissie het ontwerp goedkeurde op 25 februari 1999.

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

1.1. Krachtlijnen van het ontwerp

De *minister* onderstreept dat het ontwerp van decreet een uitvloeisel is en een omzetting van de nieuwe IAO-Conventie inzake private arbeidsbemiddeling die in juni 1997 in Genève werd goedgekeurd. De Vlaamse regering speelt hiermee onmiddellijk in op deze nieuwe internationale regelgeving.

De bestaande Vlaamse reglementering inzake private arbeidsbemiddeling is nog gebaseerd op de oude IAO-Conventie uit 1948 die de openbare bemiddelingsdiensten een monopolie toekeende inzake arbeidsbemiddeling. Enkel in zeer strikte uitzonderingen was private arbeidsbemiddeling toegelaten. De nieuwe Conventie schaft dit monopolie af en laat private arbeidsbemiddeling principieel toe, tenzij de bemiddeling aanleiding zou kunnen geven tot misbruiken van de werkzoekenden of frauduleuze praktijken. Bovendien gaat de Conventie uit van het principe dat private arbeidsbemiddeling een bijdrage levert aan een goed functionerende arbeidsmarkt.

De belangrijkste uitgangspunten van het nieuwe decreet, dat een volledige omzetting is van de Conventie en de bijbehorende Aanbeveling, zijn de bescherming van de werkzoekende, een vereenvoudiging van de huidige wetgeving en een verbetering van de doorzichtigheid van de Vlaamse arbeidsmarkt. Om flexibel te kunnen inspelen op de steeds evoluerende arbeidsmarkt wordt gewerkt met een kaderdecreet dat de basisprincipes vastlegt waarbij deze principes verder kunnen uitgewerkt worden via uitvoeringsbesluiten.

Het kaderdecreet bevat de volgende basisprincipes :

- *Arbeidsbemiddeling tegen betaling is principieel toegestaan.* De definitie van arbeidsbemiddeling wordt zo ruim mogelijk gesteld, zodat de fundamentele waarborgen die in het decreet vervat zijn op alle vormen van arbeidsbemiddeling van toepassing zijn en ontwijking wordt vermeden. Zo vallen zowel uitzendarbeid, werving en selectie, outplacement als headhunting, sportmakelaars, artiestenbureaus, media die vacatures verspreiden, ... onder het toepassingsgebied.

- *Om private arbeidsbemiddelingsactiviteiten te mogen uitoefenen, zal men evenwel over een voorafgaande erkenning dienen te beschikken.* Bepaalde vormen van arbeidsbemiddeling kunnen echter vrijgesteld worden van de verplichting van een voorafgaandelijke erkenning. In plaats van de verschillende bestaande erkenningscommissies binnen de SERV komt er één adviescommissie.
- *De beschottenregeling, dit is in de huidige reglementering het verbod om verschillende vormen van arbeidsbemiddeling te cumuleren, wordt de facto opgeheven.* Enkel het beschot tussen outplacement en de andere vormen van arbeidsbemiddeling wordt behouden. Er kunnen wel voor bepaalde sectoren of categorieën van werkzoekenden bijkomende voorwaarden worden opgelegd, dit steeds ter bescherming van de werkzoekende.
- *Een aantal fundamentele waarborgen ter bescherming van de werkzoekende worden in het decreet opgenomen.* Zo dient een werkzoekende op een objectieve, niet-discriminerende en respectvolle manier te worden behandeld ; moet de persoonlijke levenssfeer worden geëerbiedigd ; mag een bureau niet als stakingsbreker optreden (b.v. door het inzetten van uitzendkrachten) en moet bij de bemiddeling van buitenlandse werknemers het verbod op het tewerkstellen van illegalen worden nageleefd. Belangrijke waarborg is tevens dat de bureaus onder geen enkel beding enige vergoeding van de werkzoekende mag vragen, een bevestiging van het principe dat "*arbeid geen koopwaar is*".
- *Om de bescherming van de werkzoekenden te verzekeren is een klachtenprocedure onontbeerlijk.* Nieuw in het ontwerp van decreet is dan ook de *oprichting van één klachtenorgaan* waar men terecht kan met alle eventuele klachten over activiteiten van de arbeidsbemiddelingsbureaus.
- *De VDAB blijft de centrale actor op de Vlaamse arbeidsmarkt.* De complementariteit van de private sector wordt echter erkend. Daarom komt er, om de doorzichtigheid van de Vlaamse arbeidsmarkt te bevorderen, een samenwerking tussen de private en de publieke arbeidsbemiddelingsdiensten. De concrete modaliteiten van deze samenwerking kunnen worden ingevuld via uitvoeringsbesluit.

1.2. Enkele data

Vervolgens attendeert de *minister* op enkele data die van belang zijn bij de totstandkoming van dit ontwerp van decreet. In juni 1997 werd de nieuwe Conventie goedgekeurd door de IAO.

Op 17 maart 1998 hechtte de Vlaamse regering een eerste maal haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet en de bijbehorende Memorie van Toelichting. Het advies van de SERV werd uitgebracht op 23 maart 1998. Het voorontwerp, aangepast aan de bemerkingen van de SERV werd op 28 april 1998, terug voorgelegd aan de Vlaamse regering en principiële goedgekeurd. Op 5 mei 1998 werd het Advies van de Raad van State gevraagd en dit advies werd uitgebracht op 9 juli 1998 en overgemaakt aan de minister op 22 juli 1998. Op 29 september 1998 besliste de Vlaamse regering, onder voorbehoud van technisch nazicht haar goedkeuring te hechten aan het ontwerp-decreet. Het technisch nazicht gaf geen aanleiding tot wijzigingen. Op 9 november 1998 werd het ontwerp van decreet overgemaakt aan de Voorzitter van het Vlaams Parlement.

1.3. Advies van de Raad van State – Rechtsgrond

De *minister* stipt aan dat op 9 juli 1998 de Raad van State advies uitbracht. De minister ontving het advies op 22 juli 1998.

In het uitgebrachte advies behandelt de Raad van State de vraag naar de ontvankelijkheid van de adviesaanvraag. De Raad stelt dat het voorontwerp van decreet in hoofdzaak beoogt de interne Vlaamse regelgeving aan te passen aan de bepalingen van de Conventie nr. 181 van de Internationale Arbeidsorganisatie, goedgekeurd te Genève op 20 juni 1997. Verder stelt de Raad dat artikel 18 van deze Conventie bepaalt dat de conventie enkel de leden van de IAO zal verbinden waarvan de ratificatie is geregistreerd en in werking treedt 12 maanden na de registratie van de ratificatie door twee leden.

De conventie zal dan voor elk lid in werking treden twaalf maanden na datum van registratie van zijn individuele ratificatie. De Raad besluit dan dat, aangezien wat België betreft de ratificatie en de inwerkingtreding nog niet plaats hebben gehad, het voorbarig is nu reeds een voorontwerp van kader-decreet voor te leggen waarbij de bepalingen van de Conventie geïmplementeerd worden in de Vlaamse regelgeving.

Deze redenering van de Raad van State kan evenwel bezwaarlijk worden gevolgd. Immers, in de praktijk brengt de Belgische wetgever steeds, alvorens een conventie goed te keuren, eerst haar interne recht in overeenstemming met het verdrag (Zie : Dubois, B., "Impact van het Europees en het internationaal recht op het Belgisch sociaal recht", T.P.R., 1987, 532).

Uit de parlementaire voorbereiding van de goedkeuringswet van 1958 blijkt dat deze werkwijze ook werd gevolgd bij de vroegere conventie nr. 96. Bekrachtigt men de conventie wel zonder dat het interne recht reeds is aangepast, dan zal men naar aanleiding van de rapporteringsplicht de niet-conformiteit van het interne recht met de nieuwe conventie moeten verantwoorden (Neyt, K. "Juridisch advies over de gevolgen van de nieuwe conventie nr. 181 voor het Belgisch wetgevend kader betreffende Arbeidsbemiddeling").

Op 23 juni 1998 werd de Vlaamse minister, bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid, door de Vlaamse regering gemachtigd om overeenkomstig artikel 19, § 7 van het statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie, de Conventie nr. 181 en de Aanbeveling nr. 188 betreffende private arbeidsbemiddelingsbureaus op 19 juni 1997 aangenomen door de IAO mee te delen aan het Vlaams Parlement. Dit gebeurde op 1 juli 1998.

Bovendien zal nog deze maand een voorontwerp van decreet m.b.t. de goedkeuring van de IAO-Conventie nr. 181 door de minister-president aan de Vlaamse regering ter goedkeuring worden voorgelegd. Dit ontwerp-decreet m.b.t. de goedkeuring van de IAO-conventie nr. 181 zal dan door de Commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden van het Vlaams Parlement kunnen besproken worden.

De redenering van de Raad van State volgen zou het onmogelijk maken dat het Vlaams beleid snel inspeelt op een gewijzigde (internationale) arbeidsmarktsituatie. Zoals reeds aangehaald blijkt zowel uit de praktijk als uit de rechtsleer dat het voorliggend ontwerp van decreet de normale procedure volgt inzake omzetting van internationale akten. Aan de Vlaamse regering werd op basis van deze redenering dan ook voorgesteld het ontwerp van decreet goed te keuren, wat op 29 september jl. gebeurde.

Na deze inleidende uiteenzetting merkt de *minister* op dat, gelet op het feit dat conform het reglement, in dit stadium van de procedure, het voorstel van decreet van de heer Eddy Schuermans c.s. houden-

de bepalingen inzake arbeidsbemiddeling en een erkenningsregeling voor particuliere bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling, in samenhang met het ontwerp van decreet wordt behandeld, het aandacht verdient een kort vergelijkend overzicht te geven van het ontwerp van decreet en het voorstel van decreet van de heer Eddy Schuermans c.s.

1.4. Vergelijking ontwerp van decreet inzake arbeidsbemiddeling/voorstel van decreet-Schuermans c.s.

De *minister* brengt onder de attentie van de Commissie dat er een zevental belangrijke verschilpunten bestaan tussen het ontwerp-decreet en het voorstel-Schuermans en licht deze kort toe als volgt.

1.4.1. Het toepassingsgebied van de Vlaamse regelgeving

In het voorstel van decreet-Schuermans zijn de media en de zelfstandigen niet onderworpen, terwijl dit in het ontwerp van decreet wel uitdrukkelijk is voorzien. Artikel 2, § 1, 2° bepaalt immers dat ook de bemiddeling van zelfstandigen onder het toepassingsgebied valt. Dit is overeenkomstig de geldende interpretatie van het begrip "arbeidsbemiddeling" door de IAO. Dit is trouwens nodig om onduidelijkheden te vermijden, die er nu nog zijn in de huidige decreten (b.v. wat betreft de schouwspelartiesten, ...).

Ook de media (kranten, teletekst, enzovoort) zijn in principe onderworpen, wat evenwel niet uitsluit dat zij van een voorafgaande erkenning kunnen worden vrijgesteld.

1.4.2. Versoepeling van de "beschottenregeling" tussen diverse types van arbeidsbemiddelingsactiviteiten

Beide voorstellen behouden enkel het verbod op combinatie outplacement met andere arbeidsbemiddelingsactiviteiten.

Het ontwerp van decreet (artikel 5) laat echter toe om bijkomende voorwaarden op te leggen voor bepaalde activiteiten en categorieën van werkzoekenden.

Voor uitzendactiviteiten zijn bovendien decretaal specifieke voorwaarden opgelegd omwille van het werkgeverschap van deze bureaus : volledig volstort kapitaal van 1.250.000 frank ; geen achterstallen bij de RSZ, Fonds voor Bestaanszekerheid, belastingen.

1.4.3. Behandeling op niet-discriminerende wijze

Het voorstel-Schuermans (artikel 4, 1°) bepaalt limitatief dat er geen discriminatie mag zijn op basis van geslacht, leeftijd, handicap, ras, huidskleur, nationaliteit, religie, overtuiging of maatschappelijke afkomst.

Het ontwerp van decreet bepaalt dat het bureau de betrokkenen op een objectieve, respectvolle en niet-discriminerende wijze moet behandelen, ook in personeelsadvertenties (artikel 7, § 1, 7°). Er werd gekozen om een algemene omschrijving te geven in plaats van een limitatieve opsomming, om geen vormen van discriminatie te vergeten. Bovendien is de tekst van het ontwerp van decreet ook uitdrukkelijk ruimer : er mag ook geen discriminatie gebeuren door de bureaus ten aanzien van de gebruiker/werkgever.

1.4.4. Positieve acties voor risico-werknemers

Expliciet voorziet het ontwerp van decreet (conform IAO) ook de mogelijkheid van positieve acties voor risico-werknemers en dit in afwijking van het niet-discriminatiebeginsel. Ter zake vertoont het voorstel van decreet een leemte.

1.4.5. Kosteloosheid voor werkzoekenden

Het voorstel-Schuermans bepaalt in artikel 6 het principe van de kosteloosheid, met mogelijkheid tot afwijking na advies SERV (dat dit enkel kan in het belang van de werknemer is niet vermeld).

Het ontwerp van decreet voorziet in het principe van verbod op vergoeding (dus kosteloosheid) en voorziet dat de Vlaamse regering na advies van SERV een afwijking hierop kan toestaan enkel in het belang van de werkzoekenden (Art. 7, § 1, 9°) (is conform IAO).

1.4.6. Vastlegging van kwaliteitscriteria

Het voorstel-Schuermans bepaalt dat alle bureaus moeten voldoen aan de criteria van professionele deskundigheid die door de Vlaamse regering worden vastgesteld.

Het ontwerp van decreet bepaalt dat het bureau moet beantwoorden aan de criteria inzake kwaliteit en/of deskundigheid die door de Vlaamse Regering, na advies van de SERV, vastgesteld worden in functie van de aard van de verrichte activiteiten. Het ontwerp-decreet is dus ruimer : men kan kwalitatieve vereisten opleggen aan de bureaus.

Bovendien is bepaald dat het bureau de gedragscode, waarvan de inhoud wordt vastgesteld door de Vlaamse regering, na advies van de SERV, moet onderschrijven en naleven. De Memorie van Toelichting hierbij bepaalt nogmaals dat het de bedoeling is hier een aantal minimumnormen in verband met kwaliteit van de dienstverlening en de bekwaamheid van het personeel vast te leggen.

1.4.7. Samenwerking tussen openbare en privé-bureaus

Ter zake bepaalt het voorstel-Schuermans niets, terwijl het ontwerp van decreet in artikel 13 voorziet dat de Vlaamse regering, na advies van de SERV, de voorwaarden en modaliteiten bepaalt van een samenwerking.

1.5. Samenwerking VDAB-privé

1.5.1. Afsprakenkader maart 1997

In maart 1997 werd op initiatief van de minister een akkoord bereikt rond een afsprakenkader tussen UPEDI en VDAB. Kernpunten waren : harmonisatie en conform maken van de werkingsmodaliteiten ; sectorvertegenwoordiging ; tijdpad : tegen september 1997 operationeel samenwerkingsakkoord.

Dit protocol werd echter niet ondertekend omdat de onderhandelingen ondertussen verder liepen. Beide partijen beschouwen het (ook nu nog) echter als zijnde getekend.

Het toendertijd belangrijkste frictiepunt (harmonisatie en conformiteit) is trouwens grotendeels gerealiseerd : beslissing Vlaamse regering inzake

marktconformiteit en onderwerpen van VDAB-merit aan BTW (goedgekeurd door Beheerscomité).

1.5.2 Verder verloop

Tussen VDAB en UPEDI werd in de loop van 1998 verder onderhandeld. Eind mei 1998 sprongen deze onderhandelingen echter af. Breekpunt was hier de vergoeding die voor de toegang tot WIS/KISS door privé zou moeten betaald worden.

Op 4 november 1998 werd door het Beheerscomité van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding een door de Dienst opgestelde nota goedgekeurd rond samenwerking privé-openbaar. Op 15 januari 1999 zal hierover een gesprek plaats hebben tussen VDAB en UPEDI.

1.5.3. Inhoud nota Beheerscomité

1.5.3.1. Centrale actorsrol VDAB

- a) VDAB treedt op als "clearing house" op het vlak van arbeidsmarktinfo : "alle arbeidsmarktinfo, zowel deze van VDAB als van de intermediairen, in verband met spanningen tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt worden door de VDAB verwerkt tot consumeerbare arbeidsmarktinformatie en op een transparante wijze on line ter beschikking gesteld van al de geïnteresseerden (Vlaamse regering, departementen, bedrijven, individuen, VIONA, WAV, enzovoort)" ;
- b) VDAB treedt op als "Banksys" van de arbeidsmarktinformatie : terbeschikkingstelling door VDAB van up-to-date databanken (WIS/KISS, enzovoort) on line ter beschikking van de intermediairen in functie van het streven naar een maximale transparantie van de arbeidsmarkt. Uitgangspunt is dat de intellectuele kost (know-how) en de ontwikkelingskost van de databanken afgeschreven is. Aan de intermediairen kan enkel een vergoeding gevraagd worden voor een deel van de operationele kost (kost om systeem op peil te houden en verder te ontwikkelen).

1.5.3.2. Samenwerking op het vlak van de operationele services

- a) Vrije en ongelimiteerde toegang tot alle on-line databanken (kaderen in gratis VDAB-dienstbe-

toon) ; dienstverlening met toegevoegde waarde (opleiding, specifieke toepassing op maat) is betalend.

- b) Preferentiële samenwerking op het vlak van trajectwerking (toeleiding, begeleiding en uitleiding). Twee mogelijkheden :

- * toeleiding door intermediairen op het vlak van trajectwerking (niet rijp voor arbeidsmarktinformatie) : integrale trajectbegeleiding door VDAB, gratis voor intermediairen ;
- * toeleiding van werkzaamheden met toegevoegde waarde (reeds gescreend door intermediair en nood aan bijkomende begeleidingsactie) : VDAB verzorgt deel van traject en verwijst indien gewenst terug naar intermediair. Deze toeleiding is gratis indien werkzoekende behoort tot risicodoelgroepen en betalend voor de andere.

De *minister* stipt aan dat het kabinet dan ook het initiatief genomen heeft om eerstdaags zelf de onderhandelingen te leiden tussen VDAB en UPEDI.

2. Replieken van de leden

2.1. Verschilpunten tussen het ontwerp en het voorstel van decreet

De heer *Eddy Schuermans*, indiner van het voorstel merkt op dat er toch verschilpunten blijven bestaan tussen het ontwerp van decreet en het voorstel van decreet, o.m. op het vlak van de overdraagbaarheid van de erkenning, waarin het voorstel van decreet, in tegenstelling met het ontwerp van decreet wel voorziet. Spreker wijst erop dat de markt van de arbeidsbemiddeling snel evolueert en meent dat het handhaven van het principe van de niet-overdraagbaarheid van de erkenning weinig zinvol is binnen de snel evoluerende arbeidsmarktcontext.

Het ontwerp van decreet voorziet eveneens in een minimum volstort kapitaal van 1.250.000 frank en de wijziging van dit bedrag zal slechts kunnen via een nieuw decretaal initiatief.

De samenwerking van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding is voor deze spreker een belangrijk gegeven en het voorstel van decreet komt hieraan tegemoet, waarbij spreker pleit voor het behoud van één centraal

aanspreekpunt ter zake binnen de arbeidsmarkt-context, zoniet loopt men het risico dat heelwat waardevolle arbeidsmarktinformatie zal teloor gaan.

Vervolgens werpt de heer *Jacques Laverge* het probleem op van het non-advies van de Raad van State over het ontwerp van decreet, waarop de minister repliceert als volgt.

Over het ontwerp van decreet werd een inhoudelijk advies ingewonnen bij de Raad van State en SERV. Wat het non-advies betreft van de Raad van State over het voorstel van decreet-Schuermans stipt de minister aan dat de Raad van State niet verplicht is om een advies uit te brengen. Ook het uitbrengen van een advies over een ontwerp van decreet waarin door de Raad van State gesteld wordt dat de adviesvraag voorbarig is, wordt door de Vlaamse regering beschouwd als een advies.

2.2. Ratificatie van de Conventie nr. 181 van de IAO

De heer *Robert Voorhamme* merkt op dat de ratificatie van deze Conventie dient te geschieden door de lidstaten en hierbij vraagt deze spreker zich af op welk niveau deze ratificatie dient te gebeuren? Is dit op het federale niveau? Dient de ratificatie niet eveneens te gebeuren op het niveau van de verschillende deelparlementen? Het kan niet in de bedoeling liggen van de overheid om de ratificatieprocedure op te starten, zonder dat het interne recht is aangepast. De niet-ratificatie impliceert de onontvankelijkheid van de adviesaanvraag, onder verwijzing naar voorgaande procedures.

Heeft de federale overheid correct de regels inzake de ratificatieprocedure van internationale conventies nageleefd?

De heer *Roman*, Directeur van de Administratie Werkgelegenheid van de Vlaamse Gemeenschap geeft op verzoek van de minister volgende technische toelichting m.b.t. het overleg met het federale bevoegdheidsniveau.

Er werd contact opgenomen met het federaal departement van Tewerkstelling en Arbeid dat in deze optreedt als coördinator. De ratificatie dient inderdaad te gebeuren op het federale niveau. Dit kan evenwel pas gebeuren nadat de verschillende gewesten hiertoe voorafgaand hun toestemming hebben verleend. In die zin werd door het federaal niveau de tekst van de conventie overgemaakt aan

de verschillende deelparlementen, en wordt er – voor wat betreft het Vlaamse Gewest – een decreet tot goedkeuring van de nieuwe conventie voorbereid.

Spreker merkt op dat voor wat betreft de aanpassing van het interne recht aan de nieuwe conventie het Vlaamse Gewest in feite dezelfde procedure volgt als deze die door het federaal niveau werd gevolgd ten tijde van de invoering van de IAO-Conventie nr. 96, waar voorafgaandelijk aan de ratificatie de interne regelgeving werd aangepast.

Het betreft hier wel een precedent in de zin dat Conventie nr. 181 in feite geen totaal nieuwe Conventie is, maar een Conventie die een bestaande Conventie wijzigt.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

De Commissie beslist de artikelsgewijze bespreking te voeren op basis van het ontwerp van decreet.

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Bij dit artikel vraagt de heer *Leo Cannaerts* zich af welke impact de goedkeuring van dit ontwerp van decreet zal hebben op de reglementering inzake de vrije beroepen en meer in het bijzonder refereert deze spreker aan de reglementeringen inzake de toegang tot de vrije beroepen. Zal er geen mogelijke strijdigheid zijn tussen de bepalingen van dit ontwerp van decreet en de huidige federale wetgeving inzake de toegang en de reglementering van de vrije beroepen? Wat is de kwalitatieve toegevoegde waarde van dit ontwerp aan het bestaande legistiek instrumentarium ter zake?

De heer *Luc Hendrickx*, adviseur van de minister, licht dit aspect toe als volgt. In deze context verwijst spreker naar het advies, door de Afdeling Wetgeving van de Raad van State (L. 23.457) uitgebracht op 1 december 1994, over het voorontwerp van decreet "tot regeling van de arbeidsbemidde-

ling tegen betaling in het Vlaamse Gewest" (*Parl. St. VI. R.*, 1994-95, nr. 700/1).

Uit considerans 3.2., met voetnoten, van dit advies blijkt o.m. dat : "in het verleden de Raad van State, Afdeling wetgeving, met betrekking tot een vergelijkbare erkenningsregeling als die inzake de uitzendbureaus, erop gewezen heeft dat dergelijke regelingen geen vestigingsvoorwaarden inhielden in de zin van artikel 6, § 1, VI, laatste lid, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals die bepaling gold voor de wijziging ervan bij de bijzondere wet van 16 juli 1993¹.

Met name in het advies dat de Raad van State heeft gegeven over een ontwerp van decreet "houdende de erkenning van de uitzendbureaus in het Vlaamse Gewest"² heeft hij erop gewezen dat het begrip "vestigingsvoorwaarden" tijdens de parlementaire voorbereiding van de betrokken bijzondere wetsbepaling³ is omschreven geworden met verwijzing naar een aantal economisch-rechtelijke kaderwetten en de uitvoeringsbesluiten daarvan, zonder dat daaronder de regeling inzake de erkenning van, in casu, de uitzendbureaus viel te noteren.

De Raad van State heeft er in het zelfde advies op gewezen dat een erkenningsregeling als die met betrekking tot de uitzendbureaus een zaak is van arbeidsbeschermingsrecht en nimmer is beschouwd geworden als "vestigingsvoorwaarden" in de zin van de economisch-rechtelijke kaderwetten waarvan zoëven sprake".

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 2

Art. 2, 1°

De heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme dienen twee amendementen in (*Parl. St. VI. Parl.* 1998-99, nr. 1225/4) (I A en B).

¹ Luidens artikel 6, § 1, VI, laatste lid, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals die bepaling gold voor de wijziging ervan bij de bijzondere wet van 16 juli 1993, was alleen de federale overheid bevoegd voor de "vestigingsvoorwaarden".

² *Gedr. St.*, VI. R., 1989-90, nr. 337/1, blz. 22.

³ *Gedr. St. Kamer*, B.Z. 1988, nr. 516/2, blz. 135.

Het amendement A strekt ertoe in 1°, b) te vervangen door wat volgt : "b) het in dienst nemen van werknemers, om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van een bij of krachtens de wet toegelaten tijdelijke arbeid ;".

Het amendement B strekt ertoe in 1°, c) te schrappen.

De heer *Eddy Schuermans*, verantwoordt deze amendementen als volgt. Door het schrappen van de verwijzing naar de wet van 1987 wordt de definitie ruimer en wordt geanticipeerd op mogelijke nieuwe vormen van terbeschikkingstelling van werknemers. Zo zal onder andere detachering door deze bepaling gevat zijn.

Wat het amendement B betreft, stipt de *indiener* aan dat de definitie onder c) overbodig is geworden, alle mogelijke vormen van arbeidsbemiddeling worden gevat door a) en b).

De amendementen 1225/4) (I A en B) worden unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Art. 2, 2°

De heren André Denys en Jacques Laverge dienen een amendement in (*Parl. St. VI. Parl.* 1998-99, nr. 1225/2) (I) dat ertoe strekt in artikel 2, 2° te vervangen door wat volgt : "2° voor de toepassing van dit decreet wordt onder de term "werknemer" eveneens werkzoekende of zelfstandige begrepen ; met inbegrip van de professionele sportbeoefenaar en schouwspelartiest.

De Vlaamse regering kan deze definitie uitbreiden tot andere professionele categorieën."

De heer *Jacques Laverge* stelt dat dit amendement voornamelijk tot doel heeft om het toepassingsgebied van dit decreet uit te breiden tot de bemiddeling van professionele sportbeoefenaars en schouwspelartiesten. Mogelijk komen nog andere beroepscategorieën in aanmerking.

De *minister* vindt het amendement overbodig aangezien de definitie van arbeidsbemiddeling al zo ruim mogelijk is, zodat de bemiddeling van sportbeoefenaar en schouwspelartiesten zonder dit amendement ook al onder het toepassingsgebied valt van het ontwerp van decreet. De minister vraagt daarom aan de *indiener* om het amendement in te trekken. De minister brengt onder de aandacht van de *indiener* dat het ontwerp van decreet in feite een kaderdecreet is, en bijgevolg is het niet de bedoeling om hierin al te gedetailleerde regelin-

gen op te nemen, vermits aan de hand van de uitvoeringsbesluiten het ontwerp desgewenst kan worden verfijnd.

Wat het tweede lid van het amendement (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/2*) (I) betreft, maakt de minister enig voorbehoud, vermits een dergelijke formulering zou neerkomen op de toekenning van een te ruime delegatiebevoegdheid aan de Vlaamse regering.

Op verzoek van de minister trekt de heer Jacques Laverge het amendement (1225/2) (I) in.

Hierop vraagt de heer *Leo Cannnaerts* verduidelijking inzake 2°, en meer bepaald over de zinsnede: "eveneens werkzoekende of zelfstandige begrepen". Zal een dergelijke formulering geen aanleiding geven tot onduidelijkheid bij een al te extensieve interpretatie van artikel 2? Spreker illustreert dit met een voorbeeld uit de praktijk.

Het is immers volgens deze spreker, perfect mogelijk dat een studiebureau de opdracht krijgt om een tuinarchitect te zoeken. Volgens de geest van dit artikel zou een dergelijke opdracht door dit studiebureau strikt gezien niet kunnen worden uitgevoerd, tenzij dit studiebureau beschikt over een erkenning.

De *minister* verduidelijkt dit als volgt. Het studiebureau dat aan een dergelijke vorm van dienstverlening doet valt slechts binnen het toepassingsgebied van dit decreet, indien de activiteiten van dit studiebureau erop gericht zijn, om werknemers of zelfstandigen bij te staan bij het zoeken van een nieuwe tewerkstelling.

Een aannemer die een beroep doet op een tuinarchitect treedt niet op als bemiddelaar, vermits de aannemer de tuinarchitect niet bijstaat bij het zoeken van een nieuwe tewerkstelling. De tuinarchitect zal in dit geval de activiteiten in onderaanneming uitvoeren, zonder dat er sprake is van een nieuwe tewerkstelling voor de tuinarchitect.

Het aldus geamendeerde artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 3

Op dit artikel ligt een amendement voor van de heer *Jacques Laverge* (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/3*) dat ertoe strekt paragraaf 1 van dit artikel te vervangen door wat volgt:

"§ 1. Dit decreet is van toepassing op de meritdiensten van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Het is evenwel niet van toepassing op de niet-commerciële diensten van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, met uitzondering van de principes zoals bedoeld in artikel 7, § 1, 1° tot 18°."

De *indien*er verantwoordt het amendement als volgt. IAO-conventie nr. 181 vervangt het publieke monopolie van arbeidsbemiddeling door een pluriform model met publieke en private aanbieders. Het is aangewezen dat de diverse actoren op de markt op een gelijkwaardige basis kunnen opereren. Zo ook, op het vlak van de arbeidsbemiddeling tegen betaling.

Daarom is het wenselijk dat de VDAB, althans wat de merit-diensten zoals T-interim betreft, aan dezelfde decretale bepalingen wordt onderworpen als de private sector. Voor de niet-betalende diensten van de VDAB kan een aparte regeling blijven gelden.

De *minister* repliceert hierop onder verwijzing naar een recent bij de VDAB doorgevoerde audit. Wat de merit-diensten betreft, werden expliciet afspraken gemaakt. Het principe van marktconformiteit, opgenomen in de nota die op voorstel van de Vlaamse minister van Tewerkstelling en Leefmilieu door de Vlaamse regering in juni 1997 werd goedgekeurd. In het nieuwe beheerscontract van de VDAB is tevens opgenomen dat de merit-diensten zelffinancierend moeten zijn.

Alhoewel de merit-diensten werden ingebed binnen dezelfde juridische structuur van de VDAB, beschikken deze merit-diensten wél over een afzonderlijke boekhouding, die moet bijdragen tot een verhoogde transparantie in de financiële verrichtingen, waarover trouwens controle wordt uitgeoefend in de Raad van Bestuur door de Vlaamse regeringscommissaris. Daarenboven zijn eveneens de afgevaardigden van de werknemers- en werkgeversorganisaties in deze Raad van Bestuur opgenomen.

Een dergelijke samenstelling van de Raad van Bestuur verzekert aldus een adequate financiële controle. Daarenboven legt artikel 15, § 3 van dit ontwerp de onverenigbaarheid vast tussen het mandaat van lid van de adviescommissie en de hoedanigheid van bestuurder, zaakvoerder, lasthebber of aangestelde van de in dit decreet beoogde bureaus.

Wat de VDAB betreft zouden er zich wel specifieke problemen kunnen stellen, gelet op het feit dat

de afgevaardigden van de werknemers- en werkgeversorganisaties die binnen deze adviescommissies werkzaam zijn, eveneens lid zijn van het beheerscomité van de VDAB.

De minister wijst erop dat de VDAB ten overstaan van de private sector, functioneert als een referentiebureau met een regulerende werking. De private sector is vragende partij voor een gelijke behandeling van de verschillende marktspelers.

De *minister* meent dat het amendement van de heer Jacques Laverge (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/3*) dat wil voorzien in een nieuwe tekst van § 1 van dit artikel, niet kan weerhouden worden. De minister vraagt aan de indiener om het amendement in te trekken.

De heer Jacques Laverge trekt het amendement (1225/3) in.

Het amendement van de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4*) (I) strekt ertoe in § 1 van dit artikel de woorden "artikel 7, § 1, 1° tot 18°" te vervangen door de woorden "artikel 4bis, 2° tot en met 19°".

De *indiener* verantwoordt het amendement als volgt. De SERV merkte terecht op dat 1° van artikel 7, § 1 niet van toepassing kan zijn op de VDAB. Artikel 7, § 1, 1° voorziet in de verplichting voor rechtspersonen om opgericht te zijn onder de vorm van een handelsvennootschap of een vzw. De VDAB is een pararegionale B en zou volgens het decreet niet voldoen aan de voorwaarden om arbeidsbemiddeling aan te bieden.

Er is geen reden om aan te nemen waarom 19° niet van toepassing zou moeten zijn op de VDAB. Spreker verwijst vervolgens naar het amendement op artikel 4 (Stuk 1225/4) tot invoeging van een artikel 4bis (nieuw) waarbij artikel 7, § 1, integraal opgenomen wordt in een nieuw artikel 4bis. Vandaar dat in dit amendement op artikel 3 wordt geamendeerd met verwijzing naar artikel 4bis in plaats van naar artikel 7, § 1.

De heer *Jacques Laverge* repliceert hierop als volgt. Wat de VDAB betreft meent spreker dat deze eveneens dient te beantwoorden aan de erkenningscriteria, met uitzondering van de criteria inzake de vennootschapsrechtelijke structuur.

De VDAB dient te worden onderworpen aan dezelfde spelregels en erkenningscriteria die worden opgelegd aan de andere marktspelers.

De minister repliceert hierop als volgt. Het Vlaams Parlement beschikt over een controlerecht over de VDAB, wat een mogelijke toetsing van het beheerscontract mogelijk maakt. Dit beheerscontract bepaalt dat de merit-diensten van de VDAB op marktconforme wijze opereren.

Het amendement (1225/4) (I) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen. Ingevolge de aanneming van het amendement (1225/4) (I) wordt artikel 4bis, ingevoegd als artikel 5 en dientengevolge dienen de artikelen en de interne verwijzingen in het decreet te worden vernummerd.

HOOFDSTUK II

Algemene beginselen

Artikel 4

Ook hier ligt een amendement voor van de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4*) (I). Dit amendement strekt ertoe in artikel 4 na de woorden "een bureau voor private arbeidsbemiddeling" de volgende zinsnede in te voegen: "met inbegrip van het adverteren of het reclame maken met het oog op de exploitatie van het bureau".

De heer *Eddy Schuermans* verantwoordt het amendement als volgt. Met het oog op een maximale bescherming van de werknemer moet dit decreet ook op het adverteren en reclame maken voor arbeidsbemiddelingsactiviteiten van toepassing zijn.

Volgens de heer *Jacques Laverge* is grens tussen arbeidsbemiddelingsactiviteiten, reclame en adverteren niet strikt afgebakend. Wat wordt hier verstaan onder de notie "publiciteit". De *indiener* van het amendement preciseert dat met "publiciteit" wordt bedoeld de publiciteit m.b.t. de exploitatie van het bureau, zoals promotionele activiteiten.

Hierop merkt de heer *Jacques Laverge* op dat promotionele activiteiten slechts kunnen gevoerd worden op het ogenblik dat het bureau over een erkenning beschikt en beide elementen zijn zeer nauw met elkaar verweven, vermits het voeren van

reclame onafhankelijk van de erkenning van het bureau voor deze spreker niet mogelijk is.

Volgens de heer *Eddy Schuermans* is het evenwel perfect mogelijk dat een bureau kan anticiperen op een erkenning, door de ontwikkeling van een aantal promotionele activiteiten.

De heer *Luc Hendrickx*, adviseur, licht dit aspect juridisch nog nader toe als volgt.

In het verleden is reeds gebleken dat Brusselse of Waalse bureaus promotie-activiteiten ontwikkelen binnen het Vlaamse Gewest, zonder te beschikken over de noodzakelijke erkenning en het amendement-Schuermans c.s. wil hieraan paal en perk stellen.

Vaak wordt door deze bureaus aangevoerd dat het adverteren en het voeren van reclame voor arbeidsbemiddelingsactiviteiten niet aan een erkenningsregeling zou onderworpen zijn. Men dient te vermijden dat niet-erkende bureaus nog dergelijke promotiecampagnes zouden voeren of advertenties plaatsen binnen het Vlaamse Gewest, gelet op het feit dat het voeren van reclamecampagnes reeds kan worden beschouwd als een vorm van arbeidsbemiddeling.

Het amendement (1225/4) (I) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 4bis (nieuw artikel 5)

Een amendement van de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme (*Parl. St. Vl. Parl. 1998-99, nr. 1225/4*) (I) strekt ertoe na artikel 4 een artikel 4bis in te voegen, waarvan de tekst luidt als volgt :

"Artikel 4bis

§ 1. Om de activiteiten zoals bedoeld in artikel 2, 1°, te mogen uitoefenen, moet een bureau dat als rechtspersoon zijn maatschappelijke zetel in het Vlaamse Gewest heeft of als natuurlijke persoon er kantoor houdt, aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° indien het bureau een rechtspersoon is, dient deze regelmatig opgericht te zijn in de vorm van

een handelsvennootschap of een vereniging zonder winstgevend doel waarvan, blijkens de statuten, de activiteit bestaat uit het exploiteren van een bureau.

Indien het bureau een natuurlijke persoon is, moet deze persoon de burgerrechten en politieke rechten genieten ;

2° het bureau mag niet in staat van faillissement of van kennelijk onvermogen verkeren, noch het voorwerp uitmaken van een procedure tot faillietverklaring, noch een gerechtelijk akkoord te hebben aangevraagd of verkregen ;

3° het bureau mag onder de bestuurders, zaakvoerders, lasthebbers of personen bevoegd om de vennootschap of de vereniging te verbinden of te vertegenwoordigen, geen personen hebben :

a) aan wie het uitoefenen van dergelijke functies is verboden krachtens het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de rechtbanken van koophandel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken ;

b) die tijdens de periode van vijf jaar, voorafgaand aan de aanvraag tot erkenning, aansprakelijk gesteld zijn voor de verbintenissen of schulden van een gefailleerde vennootschap, bij toepassing van de artikelen 35, 6°, 63ter, 123, tweede lid, 7°, of 133bis van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen ;

c) die tijdens de periode van vijf jaar, voorafgaand aan de aanvraag tot erkenning, herhaaldelijk of op een ernstige wijze in overtreding zijn geweest op het gebied van de fiscale verplichtingen, de sociale verplichtingen of de wettelijke en reglementaire bepalingen met betrekking tot de exploitatie van een bureau voor arbeidsbemiddeling tegen betaling ;

d) aan wie de burgerrechten en politieke rechten zijn ontnomen ;

4° het bureau dient te voldoen aan de verplichtingen die de sociale en de fiscale wetgeving opleggen ;

5° het bureau mag geen activiteiten in de zin van artikel 2, 1°, uitoefenen wanneer deze activiteiten leiden tot een tewerkstelling die strijdig is met de openbare orde of waarvan het bureau duidelijk kan vaststellen dat zij een inbreuk inhouden op de sociale of fiscale wetgeving ;

6° het bureau mag geen activiteiten uitoefenen die verboden zijn krachtens het Verdrag nr. 9 op de arbeidsbemiddeling van de zeelieden aangenomen op 10 juli 1920 door de Algemene Conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie en goedgekeurd bij de wet van 6 september 1924 ;

7° het bureau dient alle betrokkenen op een objectieve, respectvolle en niet-discriminerende wijze te behandelen en mag geen personeelsadvertenties opstellen of publiceren die aanleiding kunnen geven tot discriminatie.

In afwijking van het voorgaande lid zijn positieve acties ten behoeve van risico-werknemers wel toegestaan ;

8° het bureau dient de persoonlijke levenssfeer van de werknemer te eerbiedigen en de gegevens die tot de persoonlijke levenssfeer behoren, enkel op te vragen en te gebruiken met toestemming en in het belang van de werknemer in het kader van zijn professionele inschakeling en met inachtneming van de bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens ;

9° het bureau mag onder geen beding enige vergoeding van de werknemer vragen of ontvangen.

De Vlaamse regering kan voor bepaalde categorieën van werknemers en voor bepaalde activiteiten, na advies van de SERV, een afwijking toestaan op de bepaling van het eerste lid op voorwaarde dat dit geschiedt in het belang van de werknemer ;

10° het bureau mag niet in de plaats treden van de opdrachtgevende werkgever bij de aanwervings- of ontslagbeslissing, de onderhandelingen daaromtrent of diens personeelsbeleid ;

11° het bureau mag geen activiteiten in de zin van artikel 2, 1°, uitoefenen voor zover deze activiteiten verband houden met een staking, uitsluiting of een schorsing van een arbeidsovereenkomst bedoeld in de artikelen 50 en 51 van de

wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten ;

12° het bureau mag werknemers van vreemde nationaliteit bemiddelen voor zover de reglementering inzake de tewerkstelling van vreemde arbeidskrachten, zoals bedoeld in het koninklijk besluit nr. 34 van 20 juli 1967 betreffende de tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit wordt nageleefd ;

13° het bureau mag informatie over de opdrachtgevende werkgever en de werknemers enkel opvragen en gebruiken binnen het kader van de in artikel 2, 1°, bedoelde activiteiten ;

14° het bureau dient inzage te verlenen aan de opdrachtgever en de werknemers betreffende de over hen opgeslagen gegevens en dient hen, op hun verzoek, na beëindiging van de opdracht een afschrift van hun dossier te bezorgen ;

15° het bureau dient de opdrachtgevende werkgever en de werknemers juiste, tijdige en volledige informatie te verstrekken over de in artikel 2, 1°, bedoelde activiteiten en over de aard van de tewerkstelling ;

16° het bureau mag geen bemiddelingsactiviteiten uitoefenen voor vacatures waartegenover geen reëel jobaanbod staat ;

17° het bureau dient de gedragscode, waarvan de inhoud wordt vastgelegd door de Vlaamse regering na advies van de SERV, te onderschrijven en na te leven ;

18° het bureau moet beantwoorden aan de criteria inzake kwaliteit en/of deskundigheid die door de Vlaamse regering, na advies van de SERV, vastgesteld worden in functie van de aard van de verrichte activiteiten ;

19° het bureau mag in geen geval in een drankgelegenheid of in een aanhorigheid van een dergelijke gelegenheid worden gevestigd.

Zo het bureau gevestigd is in een handelshuis moet het zonder toedoen van de handelaar of diens aangestelde toegankelijk zijn langs een afzonderlijke ingang ;

20° het bureau mag outplacementactiviteiten niet combineren met enige andere vorm van arbeidsbemiddeling."

De heer *Eddy Schuermans* licht het amendement toe als volgt. Dit nieuwe artikel 4bis herneemt de bepalingen van artikel 7, § 1, dat in een ander amendement wordt geschrapt.

De bepalingen van artikel 7, § 1, zijn principes die op alle bureaus van toepassing zijn, ze horen dan ook eerder thuis onder hoofdstuk II, Algemene beginselen, dan onder hoofdstuk III, Erkenningsregeling.

Bovendien worden in 15° na de woorden "de in artikel 2, 1° bedoelde activiteiten", de woorden "en over de aard van de tewerkstelling" ingevoegd. Het is voor de werkzoekende van belang te weten of hij aangesproken wordt in het kader van uitzendarbeid, dan wel werving- en selectie, enz.

De minister oppert geen bezwaren tegen het amendement, maar stelt wel voor om bij wijze van *technisch-legistieke correctie* het paragraafteken bij de aanhef van het amendement weg te laten, waarmee de Commissie instemt. Tevens stemt de Commissie unaniem in, om bij wijze van tekstcorrectie in artikel 4bis, 1°, in het tweede lid, het woord "natuurlijk" te vervangen door het woord "natuurlijke".

Vervolgens dient de heer Jacques Laverge een subamendement in (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/5*) op het in *Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4 (I)* door de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme voorgestelde amendement.

Dit subamendement strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 4bis, 10°, op de voorlaatste en laatste regel, de woorden ", de onderhandelingen daaromtrent of diens personeelsbeleid" te vervangen door de woorden "of de onderhandelingen daaromtrent".

Het subamendement (1225/5) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Vervolgens dienen de heren Jacques Laverge, Eddy Schuermans, Jean-Marie Bogaert en Robert Voorhamme een subamendement in (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/6*) op het door de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme voorgestelde amendement. (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4 (I)*).

Dit subamendement strekt ertoe in de in het amendement-Schuermans voorgestelde tekst van artikel 4bis, 20° te schrappen.

Het subamendement (1225/6) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus gesubamendeerde amendement (1225/4) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen en als artikel 5 ingevoegd. Bijgevolg worden de hiernavolgende artikelen en de interne verwijzingen in het gehele decreet vernummerd.

Artikel 5

(vernummerd artikel 6)

Een amendement A van de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99 nr. 1225/4 (I)*) strekt ertoe aan § 1 een tweede lid toe te voegen dat luidt als volgt : "De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de SERV, de activiteiten van arbeidsbemiddeling waarvoor een afzonderlijke erkenning vereist is."

De heer *Eddy Schuermans* verantwoordt het amendement als volgt. In bepaalde gevallen kan het wenselijk zijn dat afzonderlijke erkenningen vereist zijn, zelfs voor een bureau dat meerdere activiteiten van arbeidsbemiddeling aanbiedt.

De *minister* verklaart dat dit amendement inderdaad aldus voorziet in een decretale basis voor specifieke erkenningen. De SERV zal hierbij optreden als adviesorgaan.

Het amendement (1225/4) (I A) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het amendement B van de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4 (I)*) dat ertoe strekt in § 2, op de vierde regel, de woorden "en/of activiteiten" te vervangen door de woorden ", vormen en/of activiteiten van arbeidsbemiddeling".

De heer *Schuermans* verantwoordt het amendement als volgt. De Vlaamse regering moet over de mogelijkheid beschikken om bepaalde activiteiten van arbeidsbemiddeling, alsook om bepaalde vormen van arbeidsbemiddeling vrij te stellen van een voorafgaande erkenning. Met bepaalde vormen van arbeidsbemiddeling wordt de wijze waarop aan bemiddeling wordt gedaan bedoeld (via krant, televisie, kantoor, enzovoort).

Het amendement (1225/4) (I B) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In verband met artikel 5, § 3 vraagt de heer Eddy Schuermans zich af of het niet in de bedoeling zou liggen om te streven naar het behoud van de huidige situatie inzake arbeidsbemiddeling, wat weleens zou kunnen leiden tot een restrictief beleid van de Vlaamse regering en hierdoor zouden bepaalde sectoren worden uitgesloten van activiteiten van arbeidsbemiddeling.

De minister weerlegt dit en verklaart dat de Vlaamse regering geen voorstander is van een restrictieve aanpak in de toekomst, noch van een terugkeer naar de vorige toestand. Ingeval van misbruiken moet de Vlaamse regering evenwel kunnen optreden.

Het amendement C van de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4*) sluit aan bij het vorige amendement B. Het amendement C wordt door de heer Eddy Schuermans als volgt toegelicht.

Bijkomend wordt met dit amendement de mogelijkheid gegeven aan de regering om bijkomende voorwaarden op te leggen aan bepaalde vormen en/of activiteiten van arbeidsbemiddeling. Zo kan het bijvoorbeeld noodzakelijk zijn voor de bescherming van de werkzoekende dat bijkomende voorwaarden worden opgelegd bij personeelsadvertenties via de televisie. Ook moet de regering de mogelijkheid hebben om aan nieuwe activiteiten van arbeidsbemiddeling bijkomende voorwaarden op te leggen.

Het amendement (1225/4) (I C) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 6.

HOOFDSTUK III

Erkenningsregeling

AFDELING 1

Erkenning

Artikel 6

(vernummerd artikel 7)

Een amendement A van de heren André Denys en Jacques Laverge (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/2*) (I) strekt ertoe aan § 1, een tweede lid toe te voegen, dat luidt als volgt :

"Een bureau dat meer dan één van de in artikel 2, 1°, bedoelde activiteiten uitoefent, dient voor elk van deze activiteiten een afzonderlijke erkenning aan te vragen, overeenkomstig de voorwaarden die worden bepaald door de Vlaamse regering na advies van de SERV."

De heer Jacques Laverge verantwoordt het amendement als volgt. Arbeidsbemiddelingsbureaus die verschillende activiteiten uitoefenen, dienen voor elk van deze onderscheiden activiteiten, een erkenning aan te vragen, overeenkomstig de voorwaarden die door de Vlaamse regering worden bepaald, na hierover het advies van de SERV te hebben ingewonnen.

Het amendement B van de heren André Denys en Jacques Laverge (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/2*) (I) strekt ertoe § 4 te vervangen door wat volgt :

"Ingeval van overdracht van de verleende erkenning kan de minister na advies van de erkenningscommissie beslissen dat een nieuwe erkenning moet aangevraagd worden."

Het amendement van de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4*) (I) wil eveneens voorzien in een nieuwe tekst voor § 4, die luidt als volgt :

"§ 4. In geval van overdracht van een verleende erkenning maakt het bureau de overdracht van de erkenning kenbaar aan de minister en aan de adviescommissie, volgens de modaliteiten die door de Vlaamse regering, na advies van de SERV, worden bepaald. De minister kan, na advies van de adviescommissie, beslissen dat een nieuwe erkenning moet aangevraagd worden."

De heer Eddy Schuermans verantwoordt het amendement als volgt. De mogelijkheid van overdracht van erkenningen maakt het mogelijk dat, in het geval van structuurwijzigingen binnen een bureau met bedrijfseconomische continuïteit, de erkenning automatisch wordt overgedragen.

De adviescommissie kan evenwel oordelen dat in bepaalde gevallen een nieuwe erkenningsaanvraag noodzakelijk is.

Het amendement (1225/4) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Ingevolge de aanneming van dit amendement trekt de heer Jacques Laverge de amendementen (1225/2) (I A en B) in.

Het aldus geamendeerde artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 7.

Artikel 7

(vernummerd artikel 8)

Een amendement A van de heer Jacques Laverge (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr.1225/2*) (II) strekt ertoe in § 1, 10°, de woorden "of diens personeelsbeleid" te schrappen.

De *indiener* verantwoordt het amendement als volgt. De verwijzing naar het personeelsbeleid impliceert dat een bureau de betreffende arbeidsbemiddelingsactiviteiten niet meer zou kunnen combineren met interimmanagement.

Nochtans wordt dit in het kader van de bestaande erkenningsregeling wél toegestaan. Bij interimmanagement kan een bureau immers tijdelijk in de plaats treden van de werkgever, onder meer wat het aspect van het personeelsbeleid betreft.

Om het opzet van het decreet te respecteren, inzonderheid de mogelijkheid om bureaus een full service te laten aanbieden, en om praktische discussies te vermijden, wordt een schrapping van het woord "personeelsbeleid" voorgesteld.

Het amendement (1225/2) (II A) wordt door de heer Jacques Laverge ingetrokken. (cf. amendement (1225/4 (I) waarbij een artikel 4 bis ingevoegd werd als artikel 5.).

Een amendement van de heren André Denys en Jacques Laverge (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/2*) (I) strekt ertoe aan § 1, 15°, de volgende zinsnede toe te voegen : "en over de specifieke aard van de tewerkstelling".

De heer Jacques Laverge licht het amendement toe als volgt. Dit amendement heeft tot doel om een aparte erkenningsaanvraag te bedingen voor werwing en selectie-activiteiten enerzijds, en uitzendactiviteiten, anderzijds.

Met betrekking tot de erkenningsaanvraag dient erop gewezen dat het nieuwe IAO-verdrag het bepalen van aparte erkenningen met verschillende uitoefeningsvoorwaarden niet onmogelijk maakt.

Bovendien beogen de indieners met dit amendement een grotere transparantie voor de werkzoekenden.

Dit laatste past in één van de basisprincipes van dit decreet, meer bepaald de bescherming van de werkzoekenden. Het amendement sluit aan bij artikel 7, 15° dat het bemiddelingsbureau oplegt om "de opdrachtgevende werkgever en de werknemers juiste, tijdige en volledige informatie te verstrekken, o.a. over de bemiddelingsactiviteit.

Het amendement (1225/2) (I) wordt door de heer Jacques Laverge ingetrokken (cf. amendement-Schuermans 1225/4) (I) waarbij artikel 4 bis ingevoegd werd als artikel 5).

Een amendement B van de heer Jacques Laverge (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/2*) (II) strekt ertoe § 1, 20° te schrappen.

De *indiener* verduidelijkt dat dit amendement het verbod om outplacement en andere arbeidsbemiddelingsactiviteiten te combineren moet opheffen.

De indiener is van mening dat een combinatie van beide activiteiten kan bijdragen tot een grotere gebruiksvriendelijkheid voor de werkzoekenden. Meer bepaald kan de éénloket-functie drempelverlagend werken naar de werkzoekenden toe.

Eenzijdige verwijzingssystemen en ander oneigenlijk gebruik zou onmogelijk moeten zijn, vermits het decreet een afzonderlijke erkenning voorziet voor bovengenoemde activiteiten. Bovendien bevat het decreet een aantal bepalingen ter bescherming van de werkzoekenden en is een informatieplicht voorzien.

De *minister* treedt de bekommernis, verwoord in het amendement bij en meent dat er deontologisch toch vragen kunnen rijzen bij een combinatie door eenzelfde bureau van bemiddelingsactiviteiten en de ontslagbegeleiding.

De SERV is echter voorstander van de handhaving van de beschottenregeling tussen outplacement- en arbeidsbemiddelingsactiviteiten en in deze context merkt de minister nog op dat ook de interimsector geen vragende partij is voor de opheffing van de beschottenregeling, alhoewel een aantal deskundigen tijdens de hoorzitting (bijlage 1) hiervoor vragende partij waren.

In deze herinnert de heer *Jacques Laverge* aan een vaststelling van de heer Jan Denys van het HIVA dat outplacement als een element van arbeidsbemiddeling kan worden beschouwd. Een decretaal verbod tot de combinatie van beide activiteiten is voor de heer Jacques Laverge niet wenselijk.

De heer *Luc Hendrickx*, adviseur van de minister, stelt dat naar de KMO's toe een bureau ook outplacementactiviteiten kan ontwikkelen. Het decreet sluit dit niet uit, maar wil enkel voorkomen dat een outplacementbureau ook aan werving en selectie zou doen of aan uitzendarbeid doet. Eenzelfde bureau kan dus niet gelijktijdig personen aanwerven en ontslaan, gelet op de bestaande beschottenregeling tussen outplacement en andere arbeidsbemiddelingsactiviteiten.

De heer *Jacques Laverge* wijst erop dat het bureau outplacementactiviteiten niet mag combineren met een of andere vorm van arbeidsbemiddeling. Een interimbureau kan geen outplacementactiviteiten ontwikkelen. De heer Jan Denys van het HIVA merkte tijdens de hoorzitting op dat interimactiviteiten evenwel een tussenstap kunnen zijn in de outplacementbegeleiding, vermits meer en meer bedrijven de interimkantoren in feite aanwenden als een selectiebureau.

Spreker meent dat de opheffing van de door het ontwerp van decreet beoogde beschottenregeling in feite de integratie van de werknemer op de arbeidsmarkt zou ten goede komen. Vaak betekent de succesvolle vervulling van een interimopdracht de definitieve integratie van een werknemer in een bedrijf. Wie goed is, mag meestal blijven.

De heer *Luc Hendrickx*, adviseur van de minister beaamt dat interimkantoren inderdaad vaak een eerste aanzet leveren tot de integratie van werknemers op de arbeidsmarkt, doch dit geschiedt niet binnen het circuit van outplacement, dat niet gericht is op de plaatsing van werknemers, maar eerder een ondersteuning en een begeleiding inhoudt van werknemers bij het zoeken naar een job.

De heer *Jacques Laverge* is het hiermede niet eens en stelt dat outplacement neerkomt op de her-

plaatsing van werknemers, die ingevolge herstructurering of faillissement binnen een onderneming, zijn ontslagen. Deze stelling wordt niet bijgetreden door de heer *Luc Hendrickx*, vermits outplacement neerkomt op de begeleiding tegen betaling door de werkgever van niet-werklozen bij het zoeken naar een andere job, ofwel begeleidt outplacement reeds ontslagen werknemers bij hun integratie op de arbeidsmarkt en de ontwikkeling van bepaalde vaardigheden (o.m. assertief solliciteren).

De heer Jacques Laverge stelt vast dat niet iedere onderneming aan outplacementbegeleiding doet. Het is slechts bij grote ondernemingen en na collectief ontslag, of faillissement dat initiatieven ter zake worden genomen. Hoe zit het dan wel met de begeleiding van de werknemers die na herstructurering binnen KMO's, waar de outplacementtraditie niet bestaat, op straat staan? Deze werknemers komen op de arbeidsmarkt terecht zonder enige vorm van begeleiding.

De *minister*, hierin bijgetreden door de heer *Paul Deprez*, benadrukt dat de finaliteit van iedere outplacementactiviteit de integratie op de arbeidsmarkt is, waarbij de heer Paul Deprez het accent legt op de uitsluiting van iedere vorm van misbruik t.a.v. ontslagen werknemers.

De heer *Jacques Laverge* blijft erbij dat op dit ogenblik enkel aan de werknemers uit de grote ondernemingen een outplacementbegeleiding wordt aangeboden. Dit vindt spreker een onrechtvaardige toestand.

De *minister* repliceert hierop als volgt. Wat de begeleiding betreft van de werknemers, die na faling binnen KMO's hun baan verliezen, verwijst de minister naar het VESOC-experiment. Op termijn dient men na de afronding van het nog lopende experiment hieraan een decretale basis te geven.

Outplacement is een dure aangelegenheid en de financiering van deze outplacementactiviteiten blijft op dit ogenblik één van de knelpunten. Wie gaat hiertoe de financiële bijdrage leveren. Het is inderdaad zo, dat na een beslissing van de minister, op advies van de Vlaamse stuurgroep er outplacementactiviteiten kunnen worden ontwikkeld, doch de financiering hiervan wordt dan door de Vlaamse overheid gedragen. Het betreft in dit geval een outplacementexperiment. De minister is geen voorstander van een vermenging van outplacement en arbeidsbemiddelingsactiviteiten binnen eenzelfde bureau, waarbij de heer Jacques Laverge pleit voor enige soepelheid.

Het amendement (Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/2) (II B) wordt ingetrokken. (cf. aanneming van het subamendement voorgesteld door de heren Jacques Laverge, Eddy Schuermans, Jean-Marie Bogaert en Robert Voorhamme (Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/6) op het door de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme in Stuk 1225/4 (I) voorgestelde amendement.)

Dit subamendement strekt ertoe in de door het amendement (1225/4) (I) voorgestelde tekst van artikel 4 bis, 20° te schrappen. De minister stelt dat hij kan akkoord gaan met de opheffing van het beschot op voorwaarde dat er een goede klachtenprocedure is en dat in de deontologische code van de outplacementbureaus wordt voorzien dat men niet werkt met eenzijdige verwijzingssystemen.

Vervolgens ligt nog een amendement A voor (Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4) (I) van de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme dat ertoe strekt § 1 van dit artikel te schrappen.

Het amendement 1225/4 (I A) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen. Ingevolge de aanneming van dit amendement wordt § 1 geschrapt en dienen de paragrafen in artikel 7, vernummerd artikel 8, vernummerd.

Een amendement van de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme (Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4) (I) (B) strekt ertoe in § 2 de inleidende zin te vervangen door wat volgt :

"Op het in dienst nemen van werknemers, om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van een bij of krachtens hoofdstuk II van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, toegelaten tijdelijke arbeid zijn de volgende bijkomende voorwaarden van toepassing :".

De heer *Eddy Schuermans* verantwoordt het amendement als volgt. Door de amendering van artikel 2, 1°, b) wordt de mogelijkheid geschapen om in de toekomst de detachering te vatten onder het decreet.

Artikel 7, § 2 is enkel van toepassing op de uitzendarbeid en verwees daarom naar het oorspronkelijke artikel 2, 1, b), door de amendering is deze verwijzing niet meer mogelijk daar dan ook detachement

ring aan de afwijkende voorwaarden voor uitzendarbeid zou onderworpen zijn.

Het amendement (1225/4) (I B) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Een amendement van de heer Jacques Laverge (Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/2) (II) strekt ertoe in § 2, op de eerste regel de woorden "artikel 2, 1°, b)," te vervangen door de woorden "artikel 2, 1°, "

De *indiener* verantwoordt het amendement als volgt. Met het oog op de bescherming van de werkzoekenden dienen dezelfde criteria van financiële en morele aard te gelden.

Dit amendement wordt ingetrokken ingevolge de aanneming van het amendement (1225/4) (I B).

Een amendement D van de heer Jacques Laverge (Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/2) (II) strekt ertoe in § 3, tweede lid, op de tweede en derde regel de woorden "kan hij een deel of het geheel van de voorwaarden opleggen" te vervangen door de woorden "legt hij een deel of het geheel van de voorwaarden op".

De *indiener* verantwoordt het amendement als volgt. De huidige tekst is nogal vrijblijvend. Het is aangewezen dat bureaus die bemiddelingsactiviteiten in het Vlaamse Gewest uitoefenen, maar wiens maatschappelijke zetel buiten het Vlaamse Gewest is gevestigd, aan gelijkwaardige voorwaarden horen te voldoen.

Indien dit niet het geval is, is het aangewezen dat de minister de nodige maatregelen neemt opdat de bureaus onder dezelfde voorwaarden zouden opereren als de bureaus met een maatschappelijke zetel in het Vlaamse Gewest.

Hierop dienen de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme op het in 1225/2 (II) door de heer Jacques Laverge voorgestelde amendement D een subamendement A in (Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4) (II) dat luidt als volgt :

"Aan de bij amendement D voorgestelde tekst, de woorden "na advies van de adviescommissie" toevoegen."

De heer Eddy Schuermans verantwoordt het subamendement als volgt. Bijkomende voorwaarden

moeten door de minister kunnen worden opgelegd, doch slechts na advies van de adviescommissie.

Het subamendement (1225/4) (II A) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het amendement (1225/2) (II D) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Een amendement van de heer *Jacques Laverge* (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/2*) (II) (E) strekt ertoe in § 4, tweede lid, op de tweede en derde regel de woorden "kan hij een deel of het geheel van de voorwaarden opleggen" vervangen door de woorden "legt hij een deel of het geheel van de voorwaarden op".

De *indiener* verwijst naar de verantwoording bij het amendement D.

Vervolgens dienen de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme op het door de heer Jacques Laverge voorgestelde amendement E een subamendement B in (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4*) (II) dat luidt als volgt :

"Aan de bij amendement E voorgestelde tekst, de woorden "na advies van de adviescommissie" toevoegen." De heer Eddy Schuermans verwijst naar de verantwoording bij het subamendement A.

Het subamendement (1225/4) (II B) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het amendement (1225/2) (II E) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 8.

Artikel 8

(vernummerd artikel 9)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 9.

Artikel 9

(vernummerd artikel 10)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 10.

AFDELING 2

Intrekking van de erkenning

Artikel 10

(vernummerd artikel 11)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 11.

Artikel 11

(vernummerd artikel 12)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 12.

AFDELING 3

Werkingsregelen

Artikel 12

(vernummerd artikel 13)

Een amendement van de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme (*Parl. St.* VI. Parl. 1998-99, nr.1225/4) (I) strekt ertoe na het eerste lid, een nieuw lid in te voegen dat luidt als volgt :

"In afwijking van het vorige lid dient het bureau, indien de private arbeidsbemiddeling bestaat uit het bekendmaken van werkaanbiedingen door middel van de geschreven, auditieve of visuele media, de tekst waarin de rechten van de werkzoekende en de werkgever worden uiteengezet, kenbaar te maken volgens de modaliteiten die door de Vlaamse regering, na advies van de SERV, worden bepaald."

De heer Eddy Schuermans verantwoordt het amendement als volgt. Met dit amendement wordt ook bij de nieuwe media de verplichting opgelegd om de werkzoekende over zijn rechten te informeren.

Het amendement (1225/4) (I) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het geamendeerde artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen. In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 13.

Artikel 13

(vernummerd artikel 14)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 14.

Artikel 14

(vernummerd artikel 15)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 15.

HOOFDSTUK IV

Adviescommissie inzake arbeidsbemiddeling

Artikel 15

(vernummerd artikel 16)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 16.

HOOFDSTUK V

Toezicht en Sancties

Artikel 16

(vernummerd artikel 17)

Een amendement van de heren Eddy Schuermans, Paul Deprez, Leo Cannaerts en Robert Voorhamme (*Parl. St.* VI. Parl. 1998-99, nr. 1225/4) (I) strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt :

"De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de SERV, de klachtenprocedure."

De heer Eddy Schuermans verantwoordt het amendement als volgt. Met dit amendement wordt geopteerd voor een ruimere benadering van de klachtenprocedure die onder andere een klachtenorgaan kan inhouden.

Het amendement (1225/4) (I) wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het geamendeerde artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 17.

Artikel 17

(vernummerd artikel 18)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 18.

Artikel 18

(vernummerd artikel 19)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen. In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 19.

Artikel 19

(vernummerd artikel 20)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 20.

Artikel 20

(vernummerd artikel 21)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 21.

Artikel 21

(vernummerd artikel 22)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 22.

Artikel 22

(vernummerd artikel 23)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 23.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 23

(vernummerd artikel 24)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 24.

Vlaamse Gewest wordt *unaniem aangenomen met 14 stemmen.*

Artikel 24

(vernummerd artikel 25)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 25.

De verslaggever,

Jacques LAVERGE

De wnd. voorzitter,

Paul DEPREZ

De voorzitter,

Robert VOORHAMME

Artikel 25

(vernummerd artikel 26)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 26.

Artikel 26

(vernummerd artikel 27)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de Commissie wordt dit artikel 27.

III. STEMMING OVER HET GEHEEL

Het geamendeerde ontwerp van decreet met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het

IV. TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° private arbeidsbemiddeling :

- a) de activiteiten uitgeoefend door een tussenpersoon, die erop gericht zijn werknemers bij te staan bij het zoeken van een nieuwe tewerkstelling of werkgevers bij het zoeken van werknemers ;
- b) het in dienst nemen van werknemers, om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van een bij of krachtens de wet toegelaten tijdelijke arbeid ;

2° voor de toepassing van dit decreet wordt onder de term "werknemer" eveneens werkzoekende of zelfstandige begrepen ;

3° de minister : de Vlaamse minister die het tewerkstellingsbeleid onder zijn bevoegdheid heeft ;

4° de adviescommissie : de commissie ingesteld bij artikel 16 van dit decreet ;

5° het bureau : de rechtspersoon of de natuurlijke persoon die, onder welke naam dan ook, activiteiten in de zin van 1° uitoefent ;

6° SERV : de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen ;

7° outplacementactiviteiten : een vorm van arbeidsbemiddeling waarbij begeleidende adviezen en diensten in opdracht en op kosten van een werkgever aan een ontslagen of met ontslag bedreigde werknemer worden verstrekt om

deze in staat te stellen zo vlug mogelijk een betrekking bij een nieuwe werkgever te vinden of een beroepsactiviteit als zelfstandige te ontplooien.

Artikel 3

§ 1. Dit decreet is niet van toepassing op de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, met uitzondering van de principes zoals bedoeld in artikel 5, 2° tot en met 19°.

§ 2. Dit decreet is niet van toepassing op de bureaus voor kosteloze arbeidsbemiddeling met uitzondering van de principes zoals bedoeld in artikel 5.

HOOFDSTUK II

Algemene beginselen

Artikel 4

De exploitatie van een bureau voor private arbeidsbemiddeling, met inbegrip van het adverteren of het reclame maken met het oog op de exploitatie van het bureau, is toegestaan onder de in dit decreet bepaalde voorwaarden.

Artikel 5

Om de activiteiten zoals bedoeld in artikel 2, 1°, te mogen uitoefenen, moet een bureau dat als rechtspersoon zijn maatschappelijke zetel in het Vlaamse Gewest heeft of als natuurlijke persoon er kantoor houdt, aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° indien het bureau een rechtspersoon is, dient deze regelmatig opgericht te zijn in de vorm van een handelsvennootschap of een vereniging zonder winstgevend doel waarvan, blijkens de statuten, de activiteit bestaat uit het exploiteren van een bureau.

Indien het bureau een natuurlijke persoon is, moet deze persoon de burgerrechten en politieke rechten genieten ;

2° het bureau mag niet in staat van faillissement of in staat van kennelijk onvermogen verkeren, noch het voorwerp uitmaken van een procedure

tot faillietverklaring, noch een gerechtelijk akkoord hebben aangevraagd of verkregen ;

3° het bureau mag onder de bestuurders, zaakvoerders, lasthebbers of personen bevoegd om de vennootschap of de vereniging te verbinden of te vertegenwoordigen, geen personen hebben :

a) aan wie het uitoefenen van dergelijke functies is verboden krachtens het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de rechtbanken van koophandel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken ;

b) die tijdens de periode van vijf jaar, voorafgaand aan de aanvraag tot erkenning, aansprakelijk gesteld zijn voor de verbintenissen of schulden van een gefailleerde vennootschap, bij toepassing van de artikelen 35, 6°, 63ter, 123, tweede lid, 7° of 133 bis van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen ;

c) die tijdens de periode van vijf jaar, voorafgaand aan de aanvraag tot erkenning, herhaaldelijk of op een ernstige wijze in overtreding zijn geweest op het gebied van de fiscale verplichtingen, de sociale verplichtingen of de wettelijke en reglementaire bepalingen met betrekking tot de exploitatie van een bureau voor arbeidsbemiddeling tegen betaling ;

d) aan wie de burgerrechten en politieke rechten zijn ontnomen ;

4° het bureau dient te voldoen aan de verplichtingen die de sociale en de fiscale wetgeving opleggen ;

5° het bureau mag geen activiteiten in de zin van artikel 2, 1°, uitoefenen wanneer deze activiteiten leiden tot een tewerkstelling die strijdig is met de openbare orde of waarvan het bureau duidelijk kan vaststellen dat zij een inbreuk inhouden op de sociale of fiscale wetgeving ;

6° het bureau mag geen activiteiten uitoefenen die verboden zijn krachtens het Verdrag nr. 9 op de arbeidsbemiddeling van de zeelieden aangenomen op 10 juli 1920 door de Algemene Conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie

en goedgekeurd bij de wet van 6 september 1924 ;

7° het bureau dient alle betrokkenen op een objectieve, respectvolle en niet-discriminerende wijze te behandelen en mag geen personeelsadvertenties opstellen of publiceren die aanleiding kunnen geven tot discriminatie.

In afwijking van het voorgaande lid zijn positieve acties ten behoeve van risico-werknemers wel toegestaan ;

8° het bureau dient de persoonlijke levenssfeer van de werknemers te eerbiedigen en de gegevens die tot de persoonlijke levenssfeer behoren, enkel op te vragen en te gebruiken met toestemming en in het belang van de werknemer in het kader van zijn professionele inschakeling en met inachtneming van de bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens ;

9° het bureau mag onder geen beding enige vergoeding van de werknemer vragen of ontvangen.

De Vlaamse regering kan voor bepaalde categorieën van werknemers en voor bepaalde activiteiten, na advies van de SERV, een afwijking toestaan op de bepaling van het eerste lid op voorwaarde dat dit geschiedt in het belang van de werknemer ;

10° het bureau mag niet in de plaats treden van de opdrachtgevende werkgever bij de aanwerfings- of ontslagbeslissing of de onderhandelingen daaromtrent ;

11° het bureau mag geen activiteiten in de zin van artikel 2, 1°, uitoefenen voor zover deze activiteiten verband houden met een staking, uitsluiting of een schorsing van een arbeidsovereenkomst bedoeld in de artikelen 50 en 51 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten ;

12° het bureau mag werknemers van vreemde nationaliteit bemiddelen voor zover de reglementering inzake de tewerkstelling van vreemde arbeidskrachten, zoals bedoeld in het koninklijk besluit nr. 34 van 20 juli 1967 betreffende de tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit wordt nageleefd ;

- 13° het bureau mag informatie over de opdrachtgevende werkgever en de werknemers enkel opvragen en gebruiken binnen het kader van de in artikel 2, 1°, bedoelde activiteiten ;
- 14° het bureau dient inzage te verlenen aan de opdrachtgever en de werknemers betreffende de over hen opgeslagen gegevens en dient hen, op hun verzoek, na beëindiging van de opdracht een afschrift van hun dossier te bezorgen ;
- 15° het bureau dient de opdrachtgevende werkgever en de werknemers juiste, tijdige en volledige informatie te verstrekken over de in artikel 2, 1°, bedoelde activiteiten en over de aard van de tewerkstelling ;
- 16° het bureau mag geen bemiddelingsactiviteiten uitoefenen voor vacatures waartegenover geen reëel jobaanbod staat ;
- 17° het bureau dient de gedragscode, waarvan de inhoud wordt vastgelegd door de Vlaamse regering na advies van de SERV, te onderschrijven en na te leven ;
- 18° het bureau moet beantwoorden aan de criteria inzake kwaliteit en/of deskundigheid die door de Vlaamse regering, na advies van de SERV, vastgesteld worden in functie van de aard van de verrichte activiteiten ;
- 19° het bureau mag in geen geval in een drankgelegenheden of in een aanhorigheid van een dergelijke aangelegenheid worden gevestigd.

Zo het bureau gevestigd is in een handelshuis moet het zonder toedoen van de handelaar of diens aangestelde toegankelijk zijn langs een afzonderlijke ingang.

Artikel 6

§ 1. Elk bureau dient vooraf te worden erkend overeenkomstig de procedure en voorwaarden die worden bepaald door de Vlaamse regering na advies van de SERV.

De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de SERV, de activiteiten van arbeidsbemiddeling waarvoor een afzonderlijke erkenning vereist is.

§ 2. In afwijking van § 1 bepaalt de Vlaamse regering, met het oog op een maximale bescherming van de werknemer en na advies van de SERV,

welke sectoren, vormen en/of activiteiten van arbeidsbemiddeling worden vrijgesteld van de verplichting van een voorafgaande erkenning.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt, met het oog op een maximale bescherming van de werknemer en na advies van de SERV, in welke sectoren en/of voor welke categorieën van werknemers het verboden wordt activiteiten uit te oefenen zoals bedoeld in artikel 2, 1°.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt, met het oog op een maximale bescherming van de werknemer en na advies van de SERV, in welke sectoren en/of voor welke categorieën van werknemers en/of voor welke vormen en/of activiteiten van arbeidsbemiddeling bijkomende voorwaarden worden opgelegd.

HOOFDSTUK III

Erkenningsregeling

AFDELING 1

Erkenning

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt de procedure inzake de aanvraag van de erkenning voor de onder artikel 2, 1°, vermelde activiteiten.

§ 2. De erkenning wordt verleend door de minister na advies van de adviescommissie.

Wanneer het advies niet binnen de door de Vlaamse regering vast te stellen termijn wordt verleend, kan de minister een beslissing nemen. Deze beslissing dient met redenen te worden omkleed.

Wanneer de minister afwijkt van het advies, dient hij in zijn beslissing de redenen aan te geven voor die afwijking.

§ 3. De erkenning wordt verleend voor een periode van onbepaalde duur.

§ 4. In geval van overdracht van een verleende erkenning maakt het bureau de overdracht van de erkenning kenbaar aan de minister en aan de adviescommissie, volgens de modaliteiten die door de Vlaamse regering, na advies van de SERV, worden bepaald. De minister kan, na advies van de advies-

commissie, beslissen dat een nieuwe erkenning moet aangevraagd worden.

§ 5. Overeenkomstig de nadere regelen die de Vlaamse regering bepaalt, kan de minister, na advies van de adviescommissie, een termijn bepalen waarbinnen het bureau effectief gebruik moet maken van de erkenning.

Artikel 8

§ 1. Op het in dienst nemen van werknemers, om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van een bij of krachtens hoofdstuk II van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, toegelaten tijdelijke arbeid zijn de volgende bijkomende voorwaarden van toepassing :

- 1° regelmatig opgericht zijn in de vorm van een handelsvennootschap ;
- 2° een volledig volstort kapitaal van tenminste 1.250.000 frank bezitten ;
- 3° geen achterstallige bijdragen verschuldigd zijn zoals belastingen, bijdragen te innen door de RSZ of bijdragen te innen door of voor rekening van Fondsen voor Bestaanszekerheid ;
- 4° niet in ernstige overtreding zijn van de wettelijke of reglementaire bepalingen in verband met uitzendarbeid.

§ 2. Een bureau dat zijn maatschappelijke zetel in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest of het Waalse Gewest heeft of als natuurlijke persoon er kantoor houdt en in het Vlaamse Gewest activiteiten uitoefent zoals bedoeld in artikel 2, 1°, dient aan te tonen dat het in zijn gewest aan gelijkwaardige voorwaarden als vermeld in dit decreet voldoet.

Indien de minister tot de bevinding komt dat deze voorwaarden niet gelijkwaardig zijn, legt hij, na advies van de adviescommissie, een deel of het geheel van de voorwaarden op, zoals bepaald in dit decreet.

§ 3. Een buitenlands bureau dat zijn maatschappelijke zetel binnen de Europese Unie heeft of als natuurlijke persoon er kantoor houdt en in het Vlaamse Gewest activiteiten uitoefent zoals bedoeld in artikel 2, 1°, dient aan te tonen dat het in

zijn land aan gelijkwaardige voorwaarden als vermeld in dit decreet voldoet.

Indien de minister tot de bevinding komt dat deze voorwaarden niet gelijkwaardig zijn, legt hij, na advies van de adviescommissie, een deel of het geheel van de voorwaarden op, zoals bepaald in dit decreet.

§ 4. Een bureau dat zijn maatschappelijke zetel buiten de Europese Unie heeft of als natuurlijke persoon er kantoor houdt, en activiteiten zoals bedoeld in artikel 2, 1°, in het Vlaamse Gewest uitoefent, dient te voldoen aan de voorwaarden vermeld in dit decreet.

Het moet daarenboven het bewijs leveren dat het in het land van herkomst activiteiten in de zin van artikel 2, 1°, uitoefent.

Artikel 9

Het bureau dat een erkenning aanvraagt, deelt de naam mee van de natuurlijke personen met woon- of verblijfplaats in België die gemachtigd zijn het bureau tegenover derden te verbinden en het in rechte te vertegenwoordigen.

Artikel 10

De Vlaamse regering bepaalt welke documenten en bewijsstukken het bureau bij de aanvraag tot erkenning ervan moet voegen.

Het bureau moet aan de adviescommissie alle bijkomende documenten, stukken en inlichtingen verstrekken die zij nodig acht om na te gaan of de erkenningsvoorwaarden vervuld zijn.

Indien de voorzitter van de adviescommissie of het bureau erom verzoekt wordt dit laatste gehoord.

AFDELING 2

Intrekking van de erkenning

Artikel 11

§ 1. De minister kan, na advies van de adviescommissie, de erkenning intrekken wanneer :

- 1° het bureau de bepalingen van dit decreet overtreedt ;
- 2° de aanvrager of de verantwoordelijken van het bureau, een onherroepelijke veroordeling heeft opgelopen wegens valsheid in geschrifte of wegens misdaden en wanbedrijven, bepaald bij de titels VII en IX van het Strafwetboek, alsmede wegens de inbreuken bepaald bij artikel 19 van dit decreet ;
- 3° de erkenning is gebeurd op basis van verklaringen die vals, onvolledig of onjuist worden bevonden ;
- 4° het bureau heeft samengewerkt met Belgische of buitenlandse bureaus die niet over een geldige registratie of erkenning beschikken ;
- 5° het bureau de reglementering inzake de tewerkstelling van vreemde arbeidskrachten overtreedt ;
- 6° het bureau als voorwaarde stelt dat de bemiddelde personen het bureau bij iedere nieuwe bemiddeling zal laten optreden ;
- 7° het bureau toelaat dat in het bureau activiteiten worden uitgeoefend door personen wiens erkenning werd ingetrokken of geschrapt ;
- 8° het bureau als voorwaarde voor de plaatsing, de verplichting oplegt aankopen of uitgaven te doen in een drankgelegenheid, een hotel of een logement of in enig andere handelszaak of onderneming.

De minister dient zijn beslissing met redenen te omkleden.

Het betrokken bureau wordt vooraf gehoord door de adviescommissie of ten minste daartoe behoorlijk opgeroepen.

§ 2. In geval het bureau niet langer aan de erkenningsvoorwaarden voldoet kan de minister, hetzij op het verzoek van een gewone meerderheid van de adviescommissie, hetzij op eenparig verzoek van de werkgeversvertegenwoordigers of de werknemersvertegenwoordigers in de adviescommissie, de lopende erkenning vervangen door een erkenning voor de duur van zes maanden tijdens welke het bureau het bewijs moet leveren dat opnieuw voldaan wordt aan de erkenningsvoorwaarden.

§ 3. De adviescommissie kan de feiten die haar ter kennis komen en die wijzen op overtredingen of tekortkomingen zoals bedoeld in § 1, ter kennis brengen van de minister die de ambtenaren en beambten, zoals aangewezen krachtens artikel 18 met een onderzoek belast.

§ 4. De in § 3 bedoelde ambtenaren en beambten stellen de adviescommissie in kennis van alle waarschuwingen, termijnen en processen-verbaal bedoeld in artikel 18, § 3.

Artikel 12

Ingeval van definitieve stopzetting van één van de in dit decreet bedoelde activiteiten door het bureau, wordt de erkenning voor de betreffende activiteit geschrapt.

AFDELING 3

Werkingsregelen

Artikel 13

Het bureau is ertoe gehouden een tekst waarin de rechten van de werkzoekende en de werkgever worden uiteengezet, te overhandigen aan de gegadigden of in extenso aan te plakken in de voor het publiek toegankelijke lokalen van het bureau op de plaats waar hij het best kan worden gelezen.

De inhoud van deze tekst wordt vastgesteld door de minister na advies van de adviescommissie.

In afwijking van het vorige lid dient het bureau, indien de private arbeidsbemiddeling bestaat uit het bekendmaken van werkaanbiedingen door middel van de geschreven, auditieve of visuele media, de tekst waarin de rechten van de werkzoekende en de werkgever worden uiteengezet, kenbaar te maken volgens de modaliteiten die door de Vlaamse regering, na advies van de SERV, worden bepaald.

Het bureau is er eveneens toe gehouden in advertenties en in zijn briefwisseling melding te maken van het erkenningsnummer en de erkende activiteit.

Artikel 14

De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de SERV, de voorwaarden en de modaliteiten van samenwerking tussen private en publieke arbeidsbemiddelingsbureaus.

Artikel 15

De bureaus dienen op geregelde tijdstippen gegevens met betrekking tot hun structuur en activiteiten mede te delen aan de minister, overeenkomstig de procedure en de modaliteiten bepaald door de Vlaamse regering, na advies van de SERV, en rekening houdend met de vertrouwelijkheid van de gegevens.

De aldus verkregen informatie zal in geglobaliseerde vorm op geregelde tijdstippen ter beschikking worden gesteld.

HOOFDSTUK IV

Adviescommissie inzake arbeidsbemiddeling

Artikel 16

§ 1. In de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen wordt een adviescommissie opgericht.

De adviescommissie dient de minister van advies omtrent de erkenning of de intrekking van de erkenning.

§ 2. De adviescommissie is samengesteld uit :

- 1° een voorzitter ;
- 2° een gelijk aantal vertegenwoordigers van de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties ;
- 3° twee deskundigen die onafhankelijk staan tegenover enerzijds de organisaties die in de adviescommissie vertegenwoordigd zijn en anderzijds de bureaus bedoeld in dit decreet en waarvan tenminste één houder is van het diploma van doctor of licentiaat in de psychologie ;
- 4° twee ambtenaren van het departement Economie, Werkgelegenheid en Binnenlandse Aangelegenheden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De voorzitter, die onafhankelijk dient te staan ten opzichte van de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties, wordt aangesteld door de Vlaamse regering. Bij afwezigheid van de voorzitter neemt de administrateur-generaal van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen het voorzitterschap over.

De leden van de adviescommissie worden door de Vlaamse regering benoemd. Deze bepaalt tevens de nadere regelen betreffende de samenstelling en de werkwijze van de commissie.

Alleen de in het eerste lid, 2°, genoemde leden zijn stemgerechtigd.

§ 3. Er is onverenigbaarheid tussen het mandaat van lid van de adviescommissie en de hoedanigheid van bestuurder, zaakvoerder, lasthebber of aangestelde van de in dit decreet beoogde bureaus.

HOOFDSTUK V

Toezicht en Sancties

Artikel 17

De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de SERV, de klachtenprocedure.

Artikel 18

§ 1. Onverminderd de plichten van de officieren van de gerechtelijke politie houden de door de minister aangewezen ambtenaren en beampten toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

§ 2. De in § 1 bedoelde ambtenaren mogen bij uitoefening van hun opdracht :

- 1° tussen 5 en 21 uur zonder voorafgaande verwittiging vrij binnentreden in alle lokalen, woonruimtes uitgezonderd, waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat ze aan hun toezicht onderworpen zijn ;
- 2° tussen 21 en 5 uur met voorafgaande toestemming van de rechter in de politierechtbank binnentreden en de in 1° bedoelde lokalen, woonruimtes uitgezonderd, voor zover er redenen zijn om te veronderstellen dat er inbreuken ge-

pleegd zijn op de reglementering waarop zij toezicht uitoefenen ;

3° een onderzoek, een controle of een enquête instellen alsmede alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan werkelijk worden nageleefd, inzonderheid :

- a) hetzij alleen, hetzij samen de persoon die het bureau exploiteert, zijn aangestelden of lasthebbers, alsook de werknemers of de werkgevers die een beroep hebben gedaan op het bureau, ondervragen over alle feiten die nuttig zijn voor de uitoefening van het toezicht ;
- b) zich zonder verplaatsing alle documenten en stukken doen voorleggen die bij dit decreet zijn voorgeschreven of uittreksels ervan opmaken ;
- c) inzage hebben en een afschrift nemen van alle documenten en stukken die zij voor het volbrengen van hun opdracht nodig achten ;
- d) tegen ontvangstbewijs alle documenten en stukken in beslag nemen die het mogelijk maken een inbreuk vast te stellen ;

4° de aanplak gelasten van de bescheiden die krachtens dit decreet moeten worden aangeplakt.

§ 3. De in § 1 bedoelde ambtenaren en beambten hebben het recht waarschuwingen te geven, de overtreder een termijn toe te kennen om zich in orde te stellen en processen-verbaal te maken die bewijslast hebben tot het tegendeel is bewezen.

Op straffe van nietigheid moet een afschrift van het proces-verbaal ter kennis van de overtreder worden gebracht binnen een termijn van zeven dagen na de vaststelling van de overtreding.

§ 4. De in § 1 bedoelde ambtenaren en beambten kunnen, in de uitoefening van hun ambt, de bijstand van de gemeentepolitie en de rijkswacht vorderen.

Artikel 19

Onverminderd de artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot één jaar en met een geldboete

van 100 tot 5.000 frank of met één van deze straffen alleen :

- 1° hij die een bureau exploiteert zonder regelmatige erkenning, alsmede zijn aangestelden of lasthebbers ;
- 2° ieder persoon, al dan niet houder van een erkenning, die een bureau exploiteert, alsmede zijn aangestelden of lasthebbers die commissieloon, bijdrage, toelatings- of inschrijvingsgelden of vorderen of innen, buiten de door dit decreet bepaalde perken ;
- 3° ieder persoon die wetens en willens een beroep doet op een bureau waarvan de exploitant niet in het bezit is van een regelmatige erkenning ;
- 4° ieder persoon, al dan niet houder van een erkenning, die een bureau exploiteert, alsmede zijn aangestelden of lasthebbers die het krachtens dit decreet geregelde toezicht verhinderen.

Artikel 20

In geval van herhaling kan de straf bedoeld in artikel 19 op het dubbel van het maximum worden gebracht.

Artikel 21

De zaakvoerder van het bureau, al dan niet houder van een erkenning, is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboetes waartoe zijn aangestelden of lasthebbers zijn veroordeeld.

Artikel 22

Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, uitgezonderd hoofdstuk V, maar met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de bij dit decreet vastgestelde overtredingen.

In geval van herhaling zal artikel 85 van het Strafwetboek evenwel niet van toepassing zijn.

Artikel 23

De publieke rechtsvordering wegens overtreding van de bepalingen van dit decreet en van de uit-

voeringsbesluiten ervan verjaart door verloop van drie jaren na het feit waaruit de vordering is ontstaan.

Artikel 27

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 24

De wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten toepasselijk ingeval van inbreuk op sommige sociale wetten, is van toepassing op al wie in het Vlaamse Gewest activiteiten uitoefent zoals bedoeld in artikel 2, 1°, zonder te beschikken over een regelmatige erkenning en de werkgever die wetens en willens een beroep doet op een bureau dat geen regelmatige erkenning heeft bekomen.

Het bedrag van de administratieve geldboete is gelijk aan het bedrag vermeld in artikel 1 van de wet en wordt vermenigvuldigd overeenkomstig artikel 11 van de wet.

Artikel 25

Worden opgeheven op de datum of data bepaald door de Vlaamse regering :

- 1° het decreet van 6 maart 1991 houdende regeling tot erkenning van de uitzendbureaus in het Vlaamse Gewest ;
- 2° het decreet van 3 maart 1993 houdende regeling tot erkenning van de outplacement-, wervings- en selectiebureaus in het Vlaamse Gewest ;
- 3° het decreet van 19 april 1995 tot regeling van de arbeidsbemiddeling tegen betaling in het Vlaamse Gewest.

Artikel 26

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en modaliteiten van een overgangsregeling voor wat betreft de bureaus die een erkenning hebben bekomen in het kader van de in artikel 25 opgesomde bepalingen.

BIJLAGE 1

Hoorzitting van 20 januari 1999 betreffende ontwerp van decreet met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest en voorstel van decreet van de heer Eddy Schuermans c.s. houdende bepalingen inzake arbeidsbemiddeling en een erkenningsregeling voor particuliere bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling.

Onder voorzitterschap van de heer Robert Voorhamme, voorzitter van de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden, met :

- *de heer Xavier Verboven*, voorzitter van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) ;
- *de heer Pieter Kerremans*, administrateur-generaal SERV ;
- *de heer Dirk Van Vlem*, opdrachthouder SERV ;
- *de heer Yvan Bostyn*, administrateur-generaal van de VDAB ;
- *de heer Jan Denys*, projectleider onderwijs en arbeidsmarkt bij het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) ;
- *de heer Ivan De Witte*, voorzitter van de Federatie voor Werving- en Selectiebureaus (FWS) ;
- *de heer Raymond Selis*, secretaris-generaal van de Federatie voor Werving- en Selectiebureaus ;
- *de heer H. Muyldermans*, directeur van de beroepsvereniging van uitzendkantoren (UPEDI)

1. Uiteenzetting door de SERV-delegatie

De heer Xavier Verboven, voorzitter van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) : Ik dank de commissie voor de uitnodiging.

Op 11 maart 1998 heeft de SERV op eigen initiatief een standpunt geformuleerd over de Conventie van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) inzake particuliere werkgelegenheidsbureaus en van de hierbij aansluitende aanbeveling van de IAO. Bij de formulering van ons standpunt zijn we uitgegaan van de nieuwe IAO-conventie 181, maar ook van de ervaringen van de SERV met de bestaande erkenningscommissies voor uitzendbureaus.

Ik zal eerst het standpunt van de SERV verduidelijken en vervolgens het voorliggende ontwerp van

decreet bespreken. De SERV gaat akkoord met de liberalisering van de arbeidsbemiddeling waartoe de nieuwe IAO-conventie kan leiden, als voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden : de rechten en gelijke kansen van werkzoekenden moeten gewaarborgd worden.

Er moet een universele dienstverlening arbeidsbemiddeling worden gegarandeerd. Hiertoe moet de rol van de VDAB worden versterkt. Particuliere bureaus moeten periodiek informatie verschaffen in verband met hun bemiddelingsactiviteiten. Er moet een goed georganiseerde controle worden georganiseerd op de particuliere arbeidsbemiddelingsbureaus. Ten slotte moeten er positieve acties worden gevoerd voor risicogroepen.

Bij de inpassing van de nieuwe IAO-conventie in de Vlaamse regelgeving moet rekening worden gehouden met een aantal verzuchtingen van de SERV : ten eerste is er behoefte aan een vereenvoudiging van de bestaande Vlaamse regelgeving. Daartoe stelt de SERV voor om te werken met een koepeldecreet, waarin een aantal minimumnormen ter bescherming van de werkzoekenden worden opgenomen. Een koepeldecreet sluit niet uit dat er specifieke bepalingen komen voor bepaalde categorieën tussenpersonen of voor bepaalde activiteiten. De SERV stelt bovendien voor om het koepeldecreet zo ruim mogelijk toe te passen : de minimumnormen moeten door alle categorieën tussenpersonen worden nageleefd.

De particuliere werkgelegenheidsbureaus moeten vooraf erkend worden. Daartoe stelt de SERV een nieuw werkingsmodel voor : de erkenningscommissie moet zich met name toespitsen op de dossiers waarbij problemen rijzen.

De SERV stelt ten slotte ook voor om de bestaande beschottenregeling tussen de verscheidene types van arbeidsbemiddelingsactiviteiten op te heffen, met uitzondering van outplacement.

De SERV heeft ook een aantal voorstellen voor een aanvullend beleid. De raad formuleerde onder meer suggesties voor de organisatie van de controle op de werking van de particuliere bureaus en voor de verplichting voor de particuliere werkgelegenheidsbureaus om relevante informatie te verstrekken.

De SERV formuleerde ook voorstellen voor het voeren van een beleid gericht op kwaliteitsbevordering in de dienstverlening door zowel particuliere als publieke bureaus. Daarnaast zijn er voorstellen in verband met de samenwerking tussen VDAB

en particuliere actoren. In de IAO-conventie wordt uitdrukkelijk naar deze noodzaak verwezen. De SERV stelt voor om in zijn schoot een Vlaams Overlegplatform Werkgelegenheidsbureaus op te richten.

Het ontwerp van decreet werd opgevat als een zogenaamd koepeldecreet voor de verschillende types van arbeidsbemiddeling. Wat de voorwaarden voor erkenning betreft, bevat het een samenvatting van de voorwaarden in de momenteel van kracht zijnde regelingen.

De SERV stelt voor om zich te beperken tot een aantal minimumnormen, die vooral gebaseerd zijn op de IAO-conventie nummer 181 en dan later worden aangevuld met een aantal specifieke normen voor bepaalde types van activiteiten, zoals onder meer voor de bemiddeling van de zogenaamde schouwspelartiesten en de betaalde sportbeoefenaars.

De bestaande voorwaarden voor erkenning in één decreet samenvatten zou problemen met zich mee kunnen brengen op het vlak van de toepasbaarheid, aangezien de verschillende vormen van arbeidsbemiddeling onderling sterk verschillen.

Zo bepaalt artikel 7, § 1, 10° van het ontwerp van decreet dat het bureau niet in de plaats mag treden van de opdrachtgevende werkgever bij de beslissing over aanwerving of ontslag.

Deze voorwaarde werd overgenomen uit de huidige regeling van de erkenning voor outplacement-, werving- en selectiebureaus, maar zal nu ook van toepassing zijn op de uitzendbureaus. Hierbij dient erop gewezen dat bij uitzendarbeid het bureau zelf de werkgever is.

Volgens de huidige decreten is het advies van de erkenningscommissie of de adviescommissie bindend, als de commissie unaniem adviseert een erkenning in te trekken. Deze bepaling wordt door het ontwerp van decreet geschrapt.

De SERV wil dat het advies bindend blijft. In het ontwerp van decreet is er geen impliciete beslissingsbevoegdheid voor de adviescommissie meer opgenomen. We nemen aan dat de grond hiervoor is dat uiteindelijk de minister juridisch verantwoordelijk is voor de genomen beslissing.

Het ontwerp van decreet bepaalt dat een klachtenorgaan alle klachten zal verzamelen over de activiteiten van de bureaus. De SERV benadrukte in zijn standpunt het belang van een drempelloze klach-

ten- en geschillenprocedure. Met het oog hierop werd een drietrapsmodel voorgesteld.

In een eerste fase worden klachten en geschillen aan een ombudsdienst van de betrokken federatie voorgelegd, zoals dit nu al bestaat in de uitzendsector.

Een tweede mogelijkheid kan zijn dat klachten en geschillen besproken worden in het paritair overlegcomité van de betreffende sector. In de uitzendsector worden problemen met betrekking tot het sociaal statuut van de uitzendkrachten besproken in de Commissie van Goede Diensten. Klachten kunnen ook ingediend worden bij de Afdeling Inspectie Werkgelegenheid.

De derde fase gaat in, wanneer men klacht indient bij de afdeling Inspectie Werkgelegenheid. Omdat een goed georganiseerde klachtenprocedure wezenlijk is voor de bescherming van de rechten van werkzoekenden, is de SERV van mening dat deze mogelijkheid beter bekend moet worden gemaakt. Ook de ombudsdienst van het zogenaamde Subregionaal Tewerkstelling Comité kan dienen als een kanaal voor klachten.

Met betrekking tot een aantal andere wezenlijke aspecten van de regeling van particuliere arbeidsbemiddeling in Vlaanderen stemt het ontwerp van decreet en het voorstel van decreet dat door de heer Schuermans werd ingediend, sterk overeen met de voorstellen van de SERV.

Dit geldt onder meer voor de omschrijving van de notie particuliere arbeidsbemiddeling. In het ontwerp van decreet wordt de omschrijving van de notie uitzendarbeid beperkt tot de bepalingen van hoofdstuk II van de wet van 24 juli 1987.

Hoewel hierop niet uitdrukkelijk werd ingegaan in het SERV-standpunt van 11 maart 1998, zou kunnen overwogen worden om de Vlaamse bevoegdheden terzake ruimer te interpreteren op grond van de overweging dat uitzendarbeid arbeidsbemiddeling is en in die zin een bevoegdheid van de gewesten.

De SERV stelt erover te waken dat de regelgeving ook kan toegepast worden op de zogenaamde nevenproducten of -diensten. Hierbij denken we meer in het bijzonder aan de sterk groeiende markt van arbeidsbemiddeling via Internet en van allerlei databanken. De conventie van de IAO laat toe dat ook dit soort van nieuwe toepassingen onder de Vlaamse regelgeving zou vallen. Ook de

bemiddeling van zelfstandige activiteiten moet volgens ons onder deze regelgeving vallen.

We zijn het ook eens met andere aspecten van de regeling van de erkenning : de duur van de erkenning, de mogelijke sancties, de eisen inzake deskundigheid en de opheffing van het verbod om diverse types van arbeidsbemiddelingsactiviteiten te cumuleren, op voorwaarde dat outplacement gescheiden blijft.

De SERV stelt voor om decretaal aan de erkenningscommissie of de adviescommissie de mogelijkheid te geven de minister te verzoeken om het bureau te waarschuwen en een termijn op te leggen om zich aan de regelgeving aan te passen. Niet alle vaststellingen over de werking van een bureau moeten immers gevolgen hebben voor zijn erkenning.

Wat de samenwerking tussen publieke en particuliere arbeidsbemiddelingsbureaus betreft, pleiten we ervoor om de particuliere en de publieke sector te verplichten samen te werken.

Deze samenwerking moet er ook zijn tussen de betrokken federaties van particuliere bureaus. Voor de SERV is het wezenlijk dat er wordt gestreefd naar samenwerkingsovereenkomsten tussen de VDAB en de federaties, die concrete afspraken zouden omvatten over het raadplegen van de WIS-vacaturebank en de KISS-sollicitantenbank, de inschrijving van werkzoekenden en gemeenschappelijke opleidingsinitiatieven. De SERV stelt voor een Overlegplatform Vlaamse Werkgelegenheidsbureaus op te richten om over die samenwerking te overleggen.

De regeling van de erkenning moet voldoen aan de regels van behoorlijk bestuur en ook aan algemene rechtsbeginselen zoals onder meer openbaarheid van de procedures en het recht van een bureau om gehoord te worden. Door de SERV werd terzake een concreet model voorgesteld dat de mogelijkheden voor verweer van een bureau moet verbeteren.

Ik wil erop wijzen dat de erkenningscommissies het nieuwe decreet niet afgewacht hebben en recent reeds een aantal aanpassingen in hun werkwijze hebben doorgevoerd om tot meer openbaarheid in de procedures te komen en de mogelijkheden tot verweer van de bureaus te verbeteren.

Reeds in haar advies van 1988 over het ontwerp van decreet houdende de regeling van de erkenning voor uitzendbureaus heeft de SERV de na-

druk gelegd op de zogenaamde appreciatiebevoegdheid van de erkenningscommissie.

Deze moet de Commissie toelaten om te onderzoeken of een bureau de nodige waarborgen biedt om in de betrokken sector bedrijvig te mogen zijn of blijven. Ervaring met de diverse regelingen voor de erkenning hebben uitgewezen dat deze bevoegdheid vaak een meerwaarde verleent.

Het is duidelijk dat de nieuwe regelgeving inzake particuliere arbeidsbemiddeling in Vlaanderen nog concreet vorm zal moeten krijgen door uitvoeringsbesluiten. Uit het ontwerp van decreet blijkt dat de sociale partners hierbij nog ruim zullen gecoconsulteerd worden.

De heer Pieter Kerremans, administrateur-generaal SERV : Ik zal een aantal opmerkingen van technische aard met betrekking tot de teksten overmaken aan de secretaris van de commissie. Met betrekking tot de werking en de zogenaamde appreciatiebevoegdheid van de erkenningscommissie stelt de SERV voor dat de decreetgever daarbij uitdrukkelijk kwaliteit als doelstelling opneemt.

De heer Jacques Laverge : Wat is een sectorcommissie precies ? Vindt de SERV ook dat het ontwerp te weinig aandacht schenkt aan de managers van zogenaamde schouwspelartiesten en sportmensen ? Moet er volgens de SERV een proefperiode worden ingebouwd ?

Daarover staat er niets in het ontwerp van decreet. Wat is de mening van de SERV over het voorkeursrecht bij de arbeidsrechtbank van werkzoekenden die zich door onbetrouwbare selectiemethodes benadeeld voelen ? Geloof je dat dit een realistische bepaling is ? Waarom wil men outplacement uit de arbeidsbemiddeling halen, terwijl het volgens mij toch deel daarvan uitmaakt ? Is het advies om de procedure om buitenlandse arbeidskrachten in hun taal, of ten minste in een taal die ze begrijpen, te woord te staan in overeenstemming met de taalwetgeving.

De heer Eddy Schuermans : Moeten de nieuwe media, bijvoorbeeld het Internet, niet anders benaderd worden dan de klassieke bemiddelingstechnieken ? Dit lijkt me juist een belangrijk verschil tussen het ontwerp en het voorstel.

De voorzitter : De bundeling van de erkenningsvoorwaarden in een koepeldecreet is mogelijk problematisch. Maar wat zit eigenlijk het probleem ? Zijn er nog andere voorbeelden van problemen met de toepasbaarheid ? Het bindend karakter van

het advies van de erkenningscommissie is verdwenen uit het ontwerp.

De SERV stelt alleen maar vast dat de minister daardoor meer vrijheid krijgt. Welk standpunt neemt men erover in ? Het is onduidelijk welke vorm het klachtenorgaan zal aannemen, want de bepalingen ter zake, met name artikel 16, van het decreet zijn zeer vaag. Wat wordt hier precies onder verstaan ?

Wat zal zijn band zijn met de toekomstige adviescommissie, die toch best op de hoogte zal gebracht worden van de tekortkomingen van bepaalde arbeidsbureaus ? Anderzijds kan het niet de bedoeling zijn dat ze zelf elk dossier gaan volgen. De sector groeit, er zijn steeds meer deelnemers. Wat gebeurt er echter als een bemiddelingskantoor bepaalde erkende activiteiten stopzet ? Komt er dan ook een einde aan de erkenning ? Hoe moet een en ander gemeld worden ?

De heer Leo Cannaerts : De SERV vraagt om een strikte omschrijving van wat bemiddeling met het oog op zelfstandige activiteiten te betekenen heeft. Zelfstandige arbeid kan immers heel ruim worden opgevat. Ik geef enkele voorbeelden : de selectie van een tuinarchitect door een studiebureau, het zoeken van topsporters voor een atletiekwedstrijd, of de beste verkoper van hardware door een informaticabedrijf. In dit verband herinner ik eraan dat veel managers een pseudo-zelfstandige activiteit uitoefenen onder de vorm van een managementvennootschap. Toch moet voor de werkzoekende de bemiddeling kosteloos blijven volgens het ontwerp, terwijl het in de genoemde gevallen wel de gewoonte is dat er een commissieloon wordt betaald.

Is dit decreet niet in tegenspraak met de federale wetgeving ? Hoewel de Raad van State nu geen commentaar wenst te geven, zegt hij in het advies over de scheidingsbemiddeling bijvoorbeeld dat dit niet van toepassing kan zijn op notarissen en advocaten.

De heer Eddy Schuermans : De SERV pleit ervoor om de administratieve rompslomp te beperken. Is de erkenning overdraagbaar als de activiteiten van een bureau hetzelfde blijven, maar de aandeelhouders wijzigen ?

De heer Pieter Kerremans : We hebben de samenstelling van het platform gedetailleerd omschreven : de publieke en de particuliere werving- en selectiebureaus, de uitzendkantoren en de sociale partners moeten vertegenwoordigd zijn.

De erkenningscommissies hebben in de loop der jaren al heel wat ervaring opgedaan. Op grond daarvan hebben we een aantal vragen en bedenkingen geformuleerd, zonder daarom telkens een gedetailleerde oplossing te hebben.

Belangrijk is vooral het probleem of kwaliteit deel uit maakt van de zogenaamde appreciatiebevoegdheid van de erkenningscommissie. In een recente brief heeft de minister al bevestigd dat dit mogelijk is, maar het zou beter zijn dat dit uitdrukkelijk werd bepaald in het decreet of althans in de memorie van toelichting.

Het gaat hier niet over een erkenning van een beroep, want dat is duidelijk een bevoegdheid van de federale overheid ; het gaat over de erkenning van een bepaalde activiteit, namelijk arbeidsbemiddeling. Het onderscheid is echter vaag, zeker als we ook de kwaliteit willen controleren. Een van de hoofddoelstellingen van de federale vestigingwetgeving is immers ook de kwaliteit te verhogen.

Bij uitzendarbeid is er een specifieke relatie tussen de werknemers en het uitzendbureau. Dit laatste treedt immers op als werkgever. Bij werving-, selectie-, en outplacementbureaus bestaat er een andere relatie.

Indien dit allemaal door één zogenaamd koepeldecreeet geregeld wordt, kunnen een aantal voorwaarden niet zonder meer toegepast worden op de uitzendbureaus. De bedenkingen over de openbaarheid van procedure vloeien voort uit onze ervaring : bij beslissingen in het verleden is gebleken dat ze niet altijd in overeenstemming waren met de principes van de openbaarheid van de procedure en het recht van de verdediging.

De heer Dirk Van Vlem, opdrachthouder SERV : In enkele adviezen hebben wij gevraagd dat het decreet van 19 april 1995 ook op sportbeoefenaars van kracht zou zijn. Wij hebben ook voorgesteld om onder bepaalde voorwaarden arbeidsbemiddeling tegen betaling toe te laten. Ik heb begrepen dat op korte termijn hierover een besluit van de Vlaamse regering uitgevaardigd zal worden. Schouwspelartiesten vallen onder het decreet van 1995 en dus is er een regeling van de erkenning hiervoor.

Het ontwerp van decreet voert een erkenning van onbepaalde duur in. Wij willen geen proefperiode invoeren, maar stellen voor om één jaar na de erkenning een nieuw bureau te laten controleren door de afdeling inspectie.

Dit bedoelen we met een proefperiode. Inzake het vorderingsrecht voor werkzoekenden beseffen we dat het niet makkelijk zal zijn voor een werkzoekende om te bewijzen dat hij onheus bejegend is, in de zin dat hij in het kader van een selectieprocedure zou afgewezen worden op basis van een selectiemethode die onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd is.

De SERV heeft voorgesteld dat outplacement niet kan gecumuleerd worden met andere vormen van arbeidsbemiddeling. De mensen in outplacement bevinden zich immers in een zeer kwetsbare positie. We willen hiermee voorkomen dat werkzoekenden door eenzijdige verwijzingssystemen gebonden zouden worden aan één bepaald bureau, wat de vrijheid van werkzoekenden in het gedrang zou kunnen brengen.

In het ontwerp van decreet is bepaald dat een erkenning niet kan overgedragen worden. Door de erkenningscommissie voor uitzendbureaus werd een meer soepele interpretatie van deze bepaling voorgesteld vanuit de bekommernis dat het voor de eigenaar van een bureau mogelijk moet zijn om zijn handelsfonds te gelde te maken.

Wezenlijk hierbij is dat er in hoofde van het betreffende bureau in elk geval bedrijfscontinuïteit moet zijn. Deze interpretatie werd onderschreven door de bevoegde Vlaamse minister.

Ook met deze soepele interpretatie blijft het in elk geval mogelijk om te voorkomen dat malafide personen of bedrijven door overname van de erkenning van slapende vennootschappen, op de uitzendmarkt zouden komen.

De SERV geeft er de voorkeur aan om de klachtenprocedure in de sectoren te organiseren. Uiteindelijk kan een klacht ook door de afdeling inspectie behandeld worden. Indien deze klacht gegrond is, wordt de erkenningscommissie op de hoogte gebracht. Dit kan dan eventueel gevolgen hebben voor de erkenning. De erkenningscommissie zal dus wel op de hoogte zijn van gegronde klachten.

De sociale partners vragen expliciet een bindend karakter te verlenen aan een unaniem advies tot intrekking van een erkenning. Het gegeven dat er unanimiteit is over de wenselijkheid tot intrekking, impliceert reeds dat daar dringende redenen voor zijn. Daarom vragen de sociale partners impliciete beslissingsbevoegdheid.

Er zijn inderdaad veel bedrijven die hun activiteiten al na korte tijd stopzetten. Ofwel komen we

daar na onderzoek achter, ofwel wordt dit gemeld. De erkenning van een bureau dat alle activiteiten heeft stopgezet, wordt uiteraard geschrapt.

Wij hebben er altijd voor geijverd om ook de bemiddeling van mensen met een zelfstandigenstatuut – wat veel voorkomt bij o.m. de schouwspelartiesten – onder de regeling van het decreet van 19 april 1995 te brengen. Dit is overigens ook het geval.

Verwijzend naar de vraag van de heer Cannaerts dient er evenwel op gewezen dat het niet steeds gemakkelijk is een onderscheid te maken tussen activiteiten als zelfstandige en zgn. dienstverleningscontracten.

Verder moet vastgesteld worden dat een aantal wervings- en selectiebureaus zich ook bezighouden met interimmanagement.

Het artikel 7, § 1, 10° van het ontwerp van decreet bepaalt dat het bureau niet in de plaats mag treden van de opdrachtgevende werkgever bij de beslissing over aanwerving of ontslag, de onderhandelings daaromtrent of diens personeelsbeleid. De verwijzing naar "personeelsbeleid" hierbij kan problemen stellen voor wervings- en selectiebureaus die zelf interimmanagement uitvoeren.

In artikel 3, §1 wordt gesteld dat dit decreet niet van toepassing is op de VDAB met uitzondering van de principes zoals bedoeld in artikel 7, §1, 1 tot 18. Dit zijn echter geen principes maar erkenningsvoorwaarden. Daarnaast wordt gesteld dat als het bureau een rechtspersoon is, deze moet zijn opgericht als een handelsvennootschap of VZW. Het is duidelijk dat de VDAB hieraan als dusdanig niet voldoet.

Volgens artikel 7, §1, 14° moet het bureau inzage verlenen in de opgeslagen gegevens. Als we dit toepassen op uitzendarbeid, dan zullen de uitzendbureaus veel documenten moeten overmaken.

Wij vinden het belangrijk een zo eenduidig mogelijk decreet te maken dat zo weinig mogelijk tot discussie aanleiding kan geven.

De bundeling van bestaande erkenningsvoorwaarden in één koepeldecreet, leidt tot sommige bepalingen waarvan men zich kan afvragen of ze momenteel nog opportuun zijn.

De opname van de bepaling dat een bureau niet mag gevestigd zijn in een drankgelegenheid als algemeen geldende voorwaarde, is daar een voor-

beeld van. Deze bepaling kan misschien nog zinvol zijn voor de bureaus voor arbeidsbemiddeling van schouwspelartiesten maar dan zou het beter zijn om deze specifieke voorwaarde bij besluit voor deze categorie te voorzien.

De voorzitter : Slaat uw opmerking over artikel 7, §1, 10° ook op uitzendactiviteiten ?

De heer Dirk Van Vlem : De betreffende bepaling lijkt zonder voorwerp voor uitzendbureaus omdat zichzelf als werkgever fungeren.

De voorzitter : In het decreet heeft men het wel over de opdrachtgevende werkgever. Volgens mij slaat dit niet op het uitzendbureau.

De heer Xavier Verboven : In dit decreet worden alle bestaande regels samengebracht. Dit kan aanleiding geven tot juridische problemen. Bij interim-arbeid is er maar één werkgever en dat is het bureau. Het bedrijf dat gebruikt maakt van interimarbeiders, is de gebruiker.

De heer Dirk Van Vlem : Dit is alleen maar een leegstijgende opmerking. Een oplossing zou er kunnen in bestaan door in het betreffende artikel te verwijzen naar "de opdrachtgevende werkgever of gebruiker".

De heer Eddy Schuermans : Om verschillen in interpretatie te vermijden, moeten we dit verduidelijken.

De heer Dirk Van Vlem : De bepaling "of dienst personeelsbeleid" kan ertoe leiden dat het voor wervings- en selectiebureaus verboden zou zijn om zelf nog aan interimmanagement te doen. De vraag stelt zich of dit wel de bedoeling is.

De voorzitter : Ik dank de vertegenwoordigers van de SERV voor hun toelichting. We verwelkomen nu de heer Bostyn van de VDAB.

2. Uiteenzetting door de heer Yvan Bostyn, administrateur-generaal VDAB

De heer Yvan Bostyn, administrateur-generaal van de VDAB : Ik denk dat de commissie met dit ontwerp en voorstel van decreet de arbeidsmarkt in Vlaanderen grote diensten kan bewijzen. Het geeft bedrijven en werkzoekenden de kans om te genieten van een intermediaire situatie op de arbeidsmarkt die in geen enkel land bestaat. Dit is niet op

een dag gebeurd. De vraag is nu of dit op een goede manier gebeurd is.

Ik dacht dat ik mijn bijdrage best kon beperken tot artikel 13 van het ontwerp van decreet. Hoe moet de markt functioneren in samenwerking met de private en de openbare arbeidsbemiddeling ? Ik ben wel bereid te antwoorden op vragen over andere onderwerpen.

Het gaat hier dus om een unieke opportuniteit. Ik denk bovendien dat de professionele, psychologische en infrastructurele mogelijkheden aanwezig zijn om dit te realiseren.

Om dit duidelijk te maken wil ik enkele kerngetallen presenteren. In 1998 hebben 477.259 mensen zich ingeschreven bij de VDAB. We hebben bijna 148.522 vacatures ontvangen, exclusief de uitzendarbeid. Er werden 101.696 vacatures ingevuld door de VDAB. Dit is dus tachtig percent meer dan in 1993, het referentiejaar voor het beheerscontract.

De vorige spreker heeft reeds verwezen naar de impact van de nieuwe technologie. Het WIS (Werk Informatiesysteem) wordt ongeveer twee miljoen keer per jaar geraadpleegd. Onze website op Internet wordt 60.000 keer per maand aangevraagd. Er zitten 65.970 CV's in het KISS (Kandidaten Informatie- en Selectiesysteem). Dit systeem wordt gebruikt door meer dan 6.685 bedrijven.

Daarnaast voorziet het beheerscontract met de Vlaamse regering in een meer intensieve begeleiding voor 63.929 werkzoekenden in 1999. Het gaat hier om de zogenaamde trajectbegeleiding. Het interimkantoor van de VDAB, T-interim, heeft een omzet van 3,7 miljard frank. Per maand worden er gemiddeld 5.200 uitzendkrachten geplaatst, waarvan meer dan de helft laaggeschoolden en migranten zijn.

De VDAB heeft de laatste jaren ook een aantal merit-diensten uitgebouwd, die de bedoeling hebben de winsten die ze genereren in te brengen in de sociale taak en die daarenboven een positieve transfer wensen te realiseren voor de werkzoekenden. Deze diensten moeten marktconform en self-supporting zijn. Dit wordt mogelijk gemaakt door het nieuwe boekhoudingssysteem van de VDAB, dat toelaat de kostenplaatsen te bewaken.

De controle wordt gerealiseerd door een permanente aanwezigheid van het Rekenhof, door twee regeringscommissarissen, door een revisor en door een intern auditcomité in het beheerscomité.

Daarin zijn de sociale partners vertegenwoordigd die het sterkst bij het beleid betrokken zijn. In het tweede kwartaal van 1999 zouden de meritdiensten ook BTW-plichtig worden. Dit zal de marktconformiteit bevorderen. Ook bedrijfseconomisch zou het een goede zaak zijn. Ten slotte wensen we dat de merit-diensten kunnen toetreden tot de beroepsverenigingen die de belangen van deze sector verdedigen.

Ik denk dat de tijd rijp is voor goede beslissingen voor de Vlaamse arbeidsmarkt. Daarbij is transparantie van zeer groot belang voor het beleid, voor de bedrijven, voor de individuele gebruikers, voor de doelgroepenwerking en voor de samenwerking van de actoren voor de niet-doelgroepen.

Hoe kan die transparantie gerealiseerd worden ? De arbeidsmarktinformatie die beschikbaar is onder een statistische vorm moet gecentraliseerd worden in een clearing house voor wat betreft de arbeidsreserve en de vacatures. In een open arbeidsmarkt, waarop meerdere actoren aanwezig zijn, gaan we naar een betere situatie op het vlak van statistieken. Er komt daarover immers een voorstel voor een akkoord tussen de private actoren en de VDAB om via het clearing house systeem een eenduidig beeld op te hangen van de markt.

In het artikel Statistieken in de vierde nieuwsbrief van 1998 van het Steunpunt WAV staat dat het gebrek aan een uniforme methodologie een gemeenschappelijk punt is van de verschillende inventarissen.

Een verzachtende omstandigheid is wel dat er geen eenduidige definitie bestaat van knelpuntberoepen en van moeilijk in te vullen vacatures. De VDAB is de enige instelling met een consistente methodologie.

Daarom pleit ik ervoor dit te verbreden door een samenwerking tussen de VDAB en de private partners. Nu produceert de VDAB op haar website ongeveer 10.000 tabellen die op een interactieve wijze kunnen bevraagd worden. Ik pleit ervoor de waarde daarvan te versterken door ze in clearing house aan te vullen met statistieken geleverd door de private sector.

Er is nog een tweede middel waarmee de VDAB doorzichtigheid nastreeft. In haar monopolieperiode heeft de VDAB arbeidsmarktinstrumenten ontwikkeld : WIS en KISS. De VDAB is bereid deze instrumenten aan te bieden aan de private arbeidsbemiddelaars. Dit is uniek in de wereld. Zowel be-

drijven als intermediaren zullen zo een beter zicht krijgen op de vacatures.

De werkzoekenden zullen geen 1001 loketten hoeven af te lopen. Dit aanbod is geen verdragingsmanoeuvre van een dienst die zijn monopoliepositie ziet teloor gaan. Reeds in 1990 hebben we zeer duidelijk verklaard dat we geen monopolie nastreven, wel een blijvende impact op de Vlaamse arbeidsmarkt. De VDAB wil een en ander organiseren onder de vorm van medebeheer.

In 1999 heeft de Vlaamse regering, na besprekingen in de commissie, duidelijke doelgroepen van werkzoekenden afgebakend, waarvoor prioritair middelen moeten worden uitgetrokken. Om deze doelgroepen optimaal te kunnen bereiken moeten VDAB en particuliere bemiddelaars actief kunnen samenwerken. Voor trajectbegeleiding van de risicogroepen moet de particuliere sector gratis een beroep kunnen doen op de VDAB. Buiten de risicogroepen moet de markt kunnen spelen. Het belastinggeld mag niet ongelijk worden verspreid over de verschillende particuliere arbeidsbureaus.

Samenvattend : we pleiten voor een optimalisering van de arbeidsmarktinformatie via een clearing house. Er moet een Banksys voor de arbeidsmarkt worden opgericht : iedereen moet toegang krijgen tot de informatie. Ten slotte heb ik tijdens mijn betoog verscheidene voorbeelden gegeven van wederzijdse engagementen tussen de VDAB en de particuliere bemiddelaars.

De heer Eddy Schuermans : Voor de overheid is afstemming van vraag en aanbod het belangrijkste. Wie de bemiddeling precies verricht is aan die doelstelling ondergeschikt. De VDAB krijgt overheidsmiddelen in het raam van een beheersovereenkomst. Is het dan wel nodig dat de VDAB een tussenkomst vraagt aan de andere actoren ?

De heer Yvan Bostyn : Door uw ontwerp en voorstel van decreet en het advies van de SERV bevindt de arbeidsbemiddeling zich in een nieuw tijdperk. Het belangrijkste voor de Vlaamse markt is een doorgedreven samenwerking tussen alle actoren.

De samenwerking met de particuliere bureaus is momenteel goed voor een opbrengst van 80 miljoen frank voor de VDAB. In het kader van de huidige ontwikkelingen is dit bedrag echter voor mij niet meer relevant, zolang artikel 13 maar goed wordt ingevuld. Zodra de particuliere bureaus op het aanbod van de VDAB zullen beginnen in te

spelen, zullen wellicht al snel bijzondere vragen rijzen. In dat geval moet co-financiering mogelijk zijn.

Het systeem wordt grosso modo gefinancierd door de overheid, via de VDAB. Het belastinggeld moet gelijk worden gespreid. Een kantoor dat gebruik maakt van de gegevens van de VDAB is bevoordeeld ten opzichte van een kantoor dat dit niet doet. Tot nu toe moest door de particuliere bureaus worden betaald voor de informatie. In het nieuwe systeem moeten de middelen gelijk worden verdeeld over iedereen.

De voorzitter : U hebt de visie van de VDAB op de samenwerking met de particuliere bemiddelaars uitstekend toegelicht.

3. Uiteenzetting door de heer Jan Denys, projectleider onderwijs en arbeidsmarkt bij het HIVA

De heer Jan Denys, projectleider onderwijs en arbeidsmarkt bij het Hoger Instituut voor de Arbeid : Het is mijn bedoeling om het ontwerp van decreet te situeren ten aanzien van de feitelijke ontwikkelingen in de publieke en private sector.

De vervanging van de Conventie 96 door de IAO-Conventie 181 wordt vaak te eng geïnterpreteerd. Het gaat om meer dan het toelaten van private middelen.

Het komt erop neer dat het publiek monopolie van arbeidsbemiddeling vervangen wordt door een pluriform model met publieke en private aanbieders en met verschillende verhoudingen, namelijk complementariteit, concurrentie en samenwerking.

In de memorie van toelichting wordt over de concurrentiële verhoudingen omheen gezeild. Dit stemt niet overeen met de realiteit.

Het is belangrijk om even stil te staan bij de actoren op de markt omdat niet alleen de private sector sterk aan het diversifiëren is, maar ook de private non-profitsector en de publieke sector. Bij deze laatste treedt een demonopolisering op van de traditionele bemiddelingsdiensten. De ontwikkelingen in deze sectoren zijn volop bezig en het is helemaal niet duidelijk waar men binnen tien jaar zal staan.

De uitdaging voor de VDAB komt niet alleen uit private commerciële hoek, maar evenzeer en misschien zelfs meer uit publieke hoek. De publieke

middelen nemen toe maar gaan niet meer uitsluitend naar de VDAB maar ook naar andere publieke instanties. Door de grote dynamiek is de toekomst niet te voorspellen.

Hoe staan de actoren tegenover elkaar ? In de memorie van toelichting gaat men uit van complementaire verhoudingen tussen de intermediairen. Hoewel ik deze visie vijf jaar geleden ook sterk heb verdedigd, vind ik ze momenteel achterhaald.

Het model klopt echter niet omdat het stelt dat de publieke tewerkstellingsdiensten zich alleen met de onderste lagen van de arbeidsmarkt bezighouden. In het nieuwe model zijn de verhoudingen concurrentieel en complementair. Uiteindelijk is er sprake van een intermediaire arbeidsmarkt die een onderdeel is van de dienstverlening aan bedrijven.

Deze sector wordt onderschat, maar is nochtans de snelst groeiende. We staan voor een zeer ingewikkeld kluwen. Bij het opstellen van decreten is het dan ook belangrijk na te denken in hoeverre men met de oude methodes kan inspelen op de arbeidsmarkt.

Wat de toekomst van de actoren betreft stelt de private sector het zeer goed. Deze kent een sterke structurele groei, maar ook veel onbekenden. Outsourcing en externe flexibilisering hebben bijvoorbeeld een enorme invloed op de groei.

Verder is er een gematigde trend in de richting van multiservice. In het ontwerp van decreet hanteert men een oude filosofie in verband met outplacement. Deze is niet realistisch. Alle outplacementbureaus treden momenteel als bemiddelaar op. Ze bekleden een zwakke positie. Bovendien maken de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt dit beschot irrelevant.

De uitzendbureaus spelen een sleutelrol in de private sector. Als we ons beperken tot de intermediaire actoren, is de uitzendsector de grootste. In de Verenigde Staten zijn alle grote outplacementbureaus verworven door uitzendbureaus. Deze laatste spelen dus een belangrijke rol, maar minder duidelijk is hun verhouding met de zogenaamde management-consultingbedrijven. Er bestaan nog geen formele samenwerkingsverbanden, maar ik heb vernomen dat er wel al gesprekken zouden plaatsvinden over de manier waarop men de know-how kan bundelen. De vraag rijst wat het ontwerp van decreet met dergelijke zaken doet. Een laatste punt is welke rol men de private sector ziet spelen als mede-uitvoerder en inspirator van het arbeidsmarktbeleid.

De publieke sector stelt het goed. Internationaal is er geen sprake van marginalisering en dalende budgetten. In enkele landen is er wel een privatiseringstrend. In Australië dient de plaatselijke publieke intermediair te wedijveren tegen non profit en profit intermediairen. Contracten worden via tenders toegewezen. Het is belangrijk om dit experiment kritisch te volgen. Eén noodzakelijke consequentie is in elk geval een versterking van de administratie.

Het beleid zet met dit ontwerp een stap in de goede richting. In tegenstelling tot de vroegere naoorlogse monopoliewetgeving, houdt dit ontwerp wel rekening met de feitelijke evolutie op de arbeidsmarkt. Men ziet nu in dat men de bloei van de private intermediairen niet heeft kunnen verhinderen. De overheid moet haar ambities ten aanzien van haar sturende rol in de marktontwikkelingen matigen. Zo valt op dit ogenblik niet te voorspellen wat zal groeien uit de verwachte allianties tussen consultancy-en grote uitzendbureaus. Het is wenselijk dat de overheid op langere termijn de verantwoordelijkheid inzake doorlichting, kwaliteitsbewaking en ethische codes doorschuift naar de federaties in de plaats van zelf alle hooi op haar vork te nemen. De federaties kunnen dan investeren in zelfregulering. De voorwaarden om dit te realiseren zijn gunstig in Vlaanderen. Wij kennen immers een uitzonderlijke hoge graad van representativiteit voor wat betreft de federaties van intermediairen op de arbeidsmarkt. De rol van de overheid wordt in die situatie veeleer ondersteunend.

De heer Eddy Schuermans : De heer Denys relateert het belang van het ontwerp en wil meer verantwoordelijkheid bij de federaties leggen. Ik erken hun belang inzake ontwikkeling van gedragscodes bijvoorbeeld, maar wat met bureaus die niet tot een federatie toetreden of de gedragscodes aan hun laars lappen ?

De heer Jan Denys : Men moet dit dynamisch bekijken. De overheid blijft belangrijk in een overgangsfase. De markt is immers nog onvolwassen, want zij heeft nog steeds de structuur van intermediaire bemiddeling tussen vraag en aanbod. De situatie evolueert echter snel. Van zodra we van bemiddeling evolueren naar allocatie van arbeid en de keuzevrijheid van de consumenten toeneemt, komt er ook meer ruimte voor zelfregulering. Als de overheid op dat moment dwingende kwaliteitsnormen blijft vastleggen, ontstaat gevaar voor misbruik : wie de markt beheerst kan die gaan afschermen, waardoor men achterblijft op de werkelijke ontwikkelingen. Aan de dynamiek van de sector komt immers geen einde. Zo kunnen we verwach-

ten dat uitzendbureaus meer en meer als werkgever gaan optreden en werknemers zullen detacheren. Ook bedrijven zullen dit laatste doen naar andere bedrijven. Het is een illusie dat men al deze nieuwe vormen van dienstverlening kan blijven reguleren. Ik herinner eraan dat de beslissingen van consultants als McKinsey, die overigens zonder licentie werken, een enorme weerslag hebben op een groot aantal werknemers. Als zij bijvoorbeeld adviseren de helft van het personeelsbestand te outsourcen, zijn daar dan geen criteria voor nodig ?

De heer Jacques Laverge : De heer Denys houdt een pleidooi tegen afzonderlijke erkenningen voor uitzendarbeid, selectie en outplacement. Het gaat toch telkens om specifieke opdrachten ?

De heer Jan Denys : Laat de markt volwassen worden. In een overgangsperiode kan men de afzonderlijke erkenningen laten bestaan.

De heer Jacques Laverge : Hoe beschermt men dan de consument tegen mogelijke misbruiken, zoals die zich nu al voordoen bij het sportmanagement ?

De heer Jan Denys : Het gaat inderdaad om meer dan bemiddeling, ook om eigendomsverhoudingen bijvoorbeeld. Ik wijs er slechts op dat de makelaars naar wie u verwijst, niet op die manier mogen opereren en het toch doen. Wie houdt hen tegen ? De politieke instrumenten bestaan al, maar worden blijkbaar niet gebruikt.

De heer Jacques Laverge : Hen stoppen kan pas als men over een reglementering en erkenningen beschikt.

De heer Jan Denys : Ik ben niet tegen een systeem van erkenningen. De markt is immers nog niet volwassen. De afschaffing ervan zal evenwel niet tot oneerbaarheid leiden, want die speelt zich buiten de sector af. Ik denk hierbij aan koppelbazerij bijvoorbeeld. De huidige erkenningsregeling blijkt daarop geen vat te hebben. Ze voegt weinig toe aan de bestaande federale regelgeving. Ik herhaal evenwel dat ik niet pleit voor een laissez-faire politiek : de slavernij in het sportmanagement is onaanvaardbaar.

De voorzitter : Is het niet zo dat in het bedrijfsleven kwaliteitssystemen juist belangrijker worden om de markt goed te laten functioneren ?

De heer Jan Denys : Dat lijkt mij niet in tegenspraak met wat ik gezegd heb. Ik pleit ervoor dat de betrokken sector zelf meer inspanningen zou

doen om kwaliteit op te bouwen en te bewaken. Een goede opleiding van de arbeidsbemiddelaars en de consultants zou meer bijdragen tot de kwaliteit dan de invoering van een officiële erkenning. De overheid kan een rol spelen maar de betrokken sector moet geresponsabiliseerd worden. De sector is zeer dynamisch en het begrip kwaliteit is zeer moeilijk te vatten.

De voorzitter : Als de sector zelf verantwoordelijk is voor certificering in het bedrijfsleven, leidt dit vaak tot verloederen van het certificaat. Men is meer en meer geneigd om de certificering toe te vertrouwen aan externen. U wil de sector zelf verantwoordelijk maken. Hier bewijst u hen geen dienst mee.

De heer Jan Denys : De expertise zit enkel bij de sector. De overheid zal toch beroep moeten doen op hen.

De voorzitter : Men moet natuurlijk beroep doen op de sector. Dit wil niet zeggen dat zij zelf verantwoordelijk moeten zijn voor de certificering. In de praktijk evolueert men in de andere richting.

De heer Jan Denys : Hierover kan men discussiëren. Internationaal stelt men, tenminste op dit vlak, meer en meer de sector zelf verantwoordelijk.

De voorzitter : Het gaat dan waarschijnlijk over markten die nog niet volwassen zijn.

De heer Jan Denys : Ik heb het over de meest volwassen markten.

De heer Jacques Laverge : Indien de sector zelf reguleert, zou dit kunnen leiden tot de afscherming van de markt tegen nieuwe bedrijven. In Duitsland heeft men in bepaalde sectoren zoveel technische voorschriften dat er geen nieuwe spelers kunnen toetreden. Dat is gevaarlijk.

De heer Jan Denys : Ik pleit niet voor zelfregulering van de sector zodat zij zelf kan bepalen wie toetreedt. Kwaliteitsopbouw en -controle betekent niet dat de bedrijven dat label moeten hebben om toe te treden tot de markt. Bedrijven kunnen pas een kwaliteitslabel krijgen als ze ervaring hebben. De overheid moet trouwens de ultieme bewaker blijven.

De voorzitter : Dan laten we nu de vertegenwoordigers van de Federatie voor Wervings- en Selectiebureaus aan het woord.

4. Uiteenzetting door de heer Ivan De Witte, voorzitter van de Federatie voor Wervings- en Selectiebureaus (FWS)

De heer Ivan De Witte, voorzitter van de Federatie voor Wervings- en Selectiebureaus (FWS) : De wervings- en selectieopdracht gaat steeds uit van de werkgevers. Zij zoeken kandidaten voor de vacatures langs een aantal kanalen. De bureaus beperken zich niet tot het vinden van kandidaten, zij screenen hen ook, onder andere met psychologische tests. De opdrachtgevers van de wervings- en selectiebureaus zijn onder andere de overheid, grote internationale en nationale ondernemingen, banken en verzekeringen maar ook meer en meer KMO's.

Wij selecteren meestal voor hogere functies : directie-, kader- en diverse managementfuncties, maar ook voor specifieke bediendenfuncties en verkoopspersoneel. De kandidaten zijn meestal universitaires of mensen met een diploma van hoger niet-universitair onderwijs met een specialisatie. Voor technische functies zijn het ook mensen met een A2-diploma. In belangrijke mate werven wij mensen die van de ene vaste job overstappen naar de andere. Slechts in vijf percent van de gevallen gaat het over werkzoekenden. De opdracht is dan ook zeer delicaat : we beïnvloeden mensen om een vaste baan te verlaten.

De middelen voor werving zijn advertenties in de media, search op basis van databases, directe benadering van kandidaten, mailings, organisatie van rekruterings evenementen en campusrekrutering. De middelen voor selectie zijn interviews, psychologische tests, assessment-oefeningen en referentie-onderzoeken.

Recent werd door het HIVA een onderzoek uitgevoerd naar de samenstelling van de sector. Er zijn 277 erkende bureaus, die voornamelijk actief zijn in Vlaanderen en Brussel. In Wallonië is deze activiteit weinig ontwikkeld. Er zijn slechts vier grote bureaus en de sector stelt ongeveer 1000 mensen te werk. Van de 277 bureaus zijn er slechts 100 werkelijk actief. De sector realiseert jaarlijks een omzet van ongeveer 4 miljard frank. Er zijn jaarlijks ongeveer 80.000 interviews die het resultaat zijn van ongeveer 400.000 contacten. Deze resulteren in 13.000 aanwervingen.

Er zijn 82 bureaus aangesloten bij de FWS. Samen realiseren zij 70 percent van de totale omzet. De raad van bestuur van de FWS bestaat uit 9 leden. Drie tot viermaal per jaar wordt er een algemene vergadering georganiseerd. Ik leid de federatie

sinds de stichting in 1994 en heb een mandaat tot 2000. De heer Raymond Selis is de secretaris-generaal. De leden voeren gemeenschappelijke promotie en investeren in gemeenschappelijke vormingsprogramma's. FWS is de spreekbuis en onderhandelingspartner met de overheid. Er is een strikte ethische code uitgewerkt.

De FWS juicht dit ontwerp van decreet op de arbeidsbemiddeling toe, mits een aantal aanpassingen. De vorige decreten hebben geleid tot een kwaliteitsverhoging in de sector. Ik heb jaarlijks kunnen vaststellen hoe de leden van de federatie steeds beter gingen werken. Het decreet speelt een positieve rol en ik hoop dat het over enkele jaren overbodig zal worden.

Als parlements lid moet u beseffen in welke delicate situaties wij werken. Wij bemiddelen van vast naar vast. Dit betekent dat de mensen steeds beïnvloed worden door het selectiebureau. Ze worden aangemoedigd om van job te veranderen. Ik kamp dagelijks met bepaalde deontologische problemen.

Een decreet helpt bepaalde commerciële misbruiken te voorkomen. Het gebeurt vaak dat CV's rondgestuurd worden zonder dat de kandidaat daarvan op de hoogte is. Dit heeft al voor ongelukken gezorgd. Als we deze sector volledig overlaten aan de vrije markt, zullen allerhande interimbureaus certificaten uitgeven waarvan niemand weet wat de waarde ervan eigenlijk is.

Het advies van een selectiebureau heeft ook invloed op het sociale leven van de werknemers. Het advies bepaalt of iemand geschikt is voor een bepaalde functie. Dit kan zware gevolgen hebben voor de betrokkenen.

Wij pleiten om decretaal verschillende vergunningen op te leggen voor verschillende activiteiten en in die zin artikel 5, paragraaf 1 van het ontwerp van decreet aan te vullen. Onze activiteit vereist immers een bepaalde deskundigheid, verschillend van uitzendbureaus.

Het is ook aangewezen dat de werknemers juiste en tijdige informatie krijgen over de aard van hun tewerkstelling : een vaste of een tijdelijke job. Ook deze eis moet in het decreet worden vastgelegd, meer bepaald in artikel 7, paragraaf 1.

Wij willen eveneens dat bureaus uit het Vlaams Gewest geen concurrentie wordt aangedaan door bureaus uit het Waals Gewest of het buitenland die geen vergunning nodig hebben. Daarom stellen wij voor in artikel 7, paragraaf 3, 4 en 5 vast te leggen

dat de minister aan iedereen dezelfde voorwaarden zal opleggen.

Omdat selectiebureaus en uitzendbureaus op een specifieke manier moeten bemiddelen, hebben wij er lang voor gepleit de inhoud van beide activiteiten in de tekst gescheiden aan te bieden. Omdat veel jongeren echter een vaste job vinden via de uitzendsector, staan we niet langer achter dit voorstel. De specifieke vereisten op het vlak van deskundigheid en kwaliteit kunnen eventueel in de uitvoeringsbesluiten worden opgenomen.

Waarom wordt van uitzendbureaus een volstortkapitaal van 1,25 miljoen frank vereist en niet van de selectiekantoren ? Dit zou heel wat misbruiken helpen voorkomen.

Een beroepsprocedure bij het intrekken van de vergunning kan nuttig zijn. VDAB Consult zal pas een waardige concurrent zijn als het marktconform en self-supporting werkt. Dit betekent dat alle kosten verrekend zullen moeten worden. Het kan niet de bedoeling zijn dat de overheid optreedt als concurrent. Bovendien moet VDAB Consult aan dezelfde erkenningsvoorwaarden voldoen als alle andere bureaus. Pas dan zullen we op gelijke voet staan en kunnen we overeenkomsten opstellen.

Een klachtenorgaan – eventueel georganiseerd zoals in de uitzendsector – kan nuttig zijn. Ten slotte hoop ik dat we niet zo lang moeten wachten op de uitvoeringsbesluiten als bij de vorige decreten.

Iedereen is het erover eens dat deze sector zich onderscheidt door kwaliteit en daarom moeten we investeren in vorming. Samen met het parlement moeten we zoeken naar tijdelijke overheidssteun voor de overgang van decreet naar zelfregulering. Ten slotte moeten we – naar analogie met andere beroepen – eens denken aan een Hoger Instituut voor de Arbeidsbemiddeling waarbinnen vorming en kwaliteit centraal staan.

De heer Eddy Schuermans : Het is de bedoeling van het voorstel dat er voor de verschillende domeinen van de arbeidsmarkt bemiddeling aparte vergunningen worden aangevraagd. Een erkenning als uitzendkantoor betekent dus niet automatisch een erkenning als wervings- en selectiebureau of omgekeerd. In het decreet moet men dit in algemene termen omschrijven. We kunnen immers niet voorzien welke activiteiten er nog zullen ontstaan.

Bij de uitvoering wordt het wel mogelijk de verschillende domeinen te onderscheiden en te bepalen dat er een erkenning nodig is. Dit moet kunnen

veranderen bij regeringsbeslissing, dus zonder dat er telkens een decretale aanpassing nodig is.

De heer Raymond Selis, secretaris-generaal FWS : In ons voorstel bepleiten we dat dit zou gelden voor de activiteiten van private arbeidsbemiddeling vervat onder artikel 2, 1 a en 1 b, maar niet voor de andere activiteiten die vervat zijn onder c. Dit wordt benadrukt in de memorie van toelichting, wij zagen dit liever ingeschreven in het decreet zelf.

De heer Jacques Laverge : Is het de bedoeling om via een Hoger Instituut voor Arbeidsbemiddelaars een verkapte vestigingswet in te bouwen ?

De heer Ivan De Witte : Het is vooral de bedoeling een ontmoetingsplatform te creëren voor arbeidsbemiddelaars. Zelfregulering kan een eventuele latere stap zijn.

De heer Jacques Laverge : De kwaliteitsniveaus van interimbureaus, selectie- en wervingsbureaus en outplacement zijn wel erg verschillend. Kunnen die wel samengebracht worden ?

De heer Ivan De Witte : We kunnen niet vermijden dat sommige actoren de verschillende activiteiten aanbieden binnen een organisatie.

De heer Jacques Laverge : Waarom moeten a, b en c niet aan dezelfde voorwaarden voldoen ? Waarom zijn interimbureaus onderworpen aan strenge criteria van financiële aard en de privé-bemiddelaars niet ?

De heer Raymond Selis : Het is niet duidelijk naar welke vorm van arbeidsbemiddeling we gaan evolueren. De decreetgever kan nu geen aparte erkenning vragen voor elk van deze nieuwe vormen.

De heer Jacques Laverge : We spreken over twee verschillende zaken. De heer De Witte heeft gesproken over een aantal eisen die enkel gelden voor de interimbureaus. Waarom zou men die niet uitbreiden naar de andere sectoren ? Er is sprake van drie categorieën. Waarom geldt dit niet voor de activiteiten die vervat zijn onder c ?

De heer Ivan De Witte : Dat is een goede suggestie. Ook voor de andere activiteiten die nog niet bepaald zijn kan het een belangrijke hulp zijn.

De heer Jacques Laverge : Het gaat niet enkel om financiële criteria. Er is ook sprake van achterstallige belastingen of RSZ. Dit kan een garantie bie-

den aan de gebruiker. Die staat volgens mij centraal.

De heer Leo Cannaerts : De heer De Witte spreekt over de mogelijkheid om op termijn een Hoger Instituut voor Arbeidsbemiddelaars op te richten. Denkt hij daarbij aan een instituut dat vergelijkbaar is met het Instituut voor Bedrijfsrevisoren en Accountants ? Dat is erkend en het bepaalt zelf de labels, de kwaliteitscontrole en de opleidingsnormen.

Is de taak van interimkantoren niet te verschillend om ze onder een noemer te plaatsen ?

Komt de heer De Witte ook tussen voor wat men tegenwoordig interimmanagement noemt ? Het gaat daarbij om kantoren die crisismanagers of veranderingsmanagers aanbieden.

De heer Ivan De Witte : Het Instituut voor Bedrijfsrevisoren en Accountants zou een model kunnen zijn, zonder dat we het in al zijn termen moeten overnemen. Via een dergelijk instituut kan er voor de werknemers en voor de werkgevers een garantie ingebouwd worden dat wat daar gebeurt correct is.

Interimmanagement kan met wat goede wil onder het toepassingsgebied van dit decreet vallen. De meeste bemiddelaars voor interimmanagement zijn echter zelfstandigen. Bemiddeling voor interimmanagement is fundamenteel verschillend van wat er in het decreet wordt genoemd.

De heer Raymond Selis : Interimmanagement is het werk van een aantal kantoren. Het gaat dan om een associatie van tien of vijftien mensen die andere mensen uitsturen om ergens een verandering te begeleiden gedurende enkele maanden. Het gaat echter om vrije beroepen. De naam interimmanagement is misschien misleidend.

De voorzitter : Meestal zijn dit zelfstandigen die georganiseerd zijn in een groepspraktijk.

De heer Jacques Laverge : Het gaat dus om een organisatorische aanpassing. Ze doen echter niet aan bemiddeling.

De voorzitter : Ik wil de heren De Witte en Selis bedanken voor hun interessante bijdrage. Dan laten we nu de heer Muyldermans van Upedi, de beroepsvereniging van uitzendkantoren, aan het woord.

5. Uiteenzetting door de heer H. Muyldermans, directeur van de beroepsvereniging van uitzendkantoren (Upedi)

De heer H. Muyldermans, directeur Upedi, beroepsvereniging van uitzendkantoren : In mijn uiteenzetting wil ik een aantal politieke en een aantal technische bemerkingen maken.

Eerst wil ik enkele cijfers over de uitzendsector verstrekken. In Vlaanderen zijn iedere dag 36.000 uitzendkrachten aan de slag. In 1998 hebben er 250.000 mensen minstens een opdracht aanvaard. Onder hen zijn 170.000 studenten. Samen hebben ze 400.000 opdrachten vervuld. Er zijn ongeveer 500 uitzendagentschappen in Vlaanderen. De grote spelers hebben een zeventigtal agentschappen en stellen 50.000 individuen te werk. Ze spelen een cruciale rol bij de instroom van werkzoekenden in de bedrijven. Men is het er trouwens over eens dat werkgelegenheid de belangrijkste uitdaging is voor de komende jaren.

Fundamentele wijzigingen in de arbeidsmarkt vergen aangepaste en dus flexibele arbeidsmarktinstrumenten en een volwassen overheidsbeleid tegenover deze instrumenten. Dit is dus niet het beleid van conventie 96 die vijftig jaar geleden werd afgesloten, maar wel van conventie 181 die werd afgesloten door de IAO in 1997. Deze nieuwe visie is gebaseerd op het samenspel tussen de overheid, de publieke en de private intermediairen, de bedrijven en de sociale partners. Dit vind ik terug in het voorliggende ontwerp en voorstel van decreet. Hierbij zijn het de beide klanten die de hoofdrol spelen. Ik kan een aantal voorbeelden aanhalen uit het buitenland, waar deze principes op een overtuigende wijze functioneren. Ik betreur het dan ook dat België conventie 96 nog niet heeft opgezegd. Vlaanderen toont aan mee te willen gaan in een arbeidsmarktinstrumentenbeleid voor de 21ste eeuw.

Ik ga akkoord met de drie grote principes van het voorstel : het behoud van een erkenningsregeling, de afbouw van een beschotregeling en een aanzet tot samenwerking tussen de private en de publieke arbeidsmarktinstrumenten.

De regeling van de erkenning moet worden behouden in het belang van werkzoekenden, bedrijven en uitzendkantoren. Dit leidt immers tot een sanering van de sector. De uitzendkantoren hebben hieraan hun expansie te danken. We pleiten voor gescheiden kamers in een toekomstige adviescommissie.

De scheiding tussen de verschillende vormen van arbeidsbemiddeling moet worden afgebouwd. Dit is in het voordeel van bedrijven en werkzoekenden. Buitenlandse ervaring leert dat er zich een dubbele evolutie voordoet : enerzijds ontstaat steeds meer een concentratie op gespecialiseerde niches, zoals de bijvoorbeeld de arbeidsbemiddeling van laders en lossers. Anderzijds is er een trend naar het zogenaamde one-door-shopping, waarbij één bedrijf een groot aantal verschillende activiteiten uitvoert. Dit is bijvoorbeeld momenteel het geval voor de VDAB. De bestaande scheiding is een hinderpaal voor natuurlijke evoluties. Om binnen de wettelijke beperkingen te blijven worden vandaag vaak uitzendbedrijven ingehuurd terwijl niemand er eigenlijk om vraagt. Dit moet veranderen.

De uitzendkantoren verschillen fundamenteel van andere vormen van bemiddeling, gezien de driepartijenrelatie. Voor de verschillende activiteiten voorzien in artikel 2, lid 1, zijn er afzonderlijke erkenningen nodig. Dit moet explicieter worden vermeld in het decreet. Het behoud van een scheiding voor outplacement-bedrijven zou artificieel kunnen worden : in de toekomst moet dit systeem dan ook worden geëvalueerd. Ik ben het eens met de heer Denys dat in de toekomst hopelijk nieuwere en meer ontwikkelde vormen van bemiddeling tot stand komen.

Er is nood aan samenwerking tussen de publieke en de particuliere arbeidsbemiddelaars. In het verleden was er geen goede verstandhouding : beide sectoren traden op als concurrenten, in plaats van naar win-win-opties te zoeken. De VDAB en de particuliere uitzendkantoren kunnen zonder elkaar leven, maar we hebben alle belang bij samenwerking. De overheid moet een gunstig klimaat creëren om deze samenwerking mogelijk te maken. Er moeten platformen worden gecreëerd waar de verschillende betrokkenen kunnen overleggen. Daarnaast zijn ook bilaterale contacten mogelijk. Ik ben bij dat men begonnen is met een constructief gesprek. We hopen op korte termijn op een groot samenwerkingsakkoord.

Er zou een apart klachtenorgaan worden opgericht. We zijn voorstander van de toepassing van de sociale reglementering en van laagdrempelige klachtenbehandeling. Ook nu bestaat er echter al een dicht netwerk van organen die klachten behandelen : er is een ombudsdienst ; een extern bureau verricht controles op de toepassing van de sociale reglementen ; er bestaat een Commissie voor goede diensten en er is de sociale en de arbeidsin-

spectie. Ik zie het nut dus niet in van een bijkomend controle-orgaan.

De verleende erkenning kan volgens artikel 6, paragraaf 4, niet worden overgedragen. Met dit artikel wil de decreetgever malafide personen het gras voor de voeten wegmaaien. Een strikte interpretatie kan er echter toe leiden dat een consciëntieus eigenaar van een uitzendbureau na 30 jaar zijn bedrijf niet kan verkopen.

Punt 10 moet opnieuw worden bekeken : het heeft geen voorwerp voor uitzendkantoren. Punt 14 mag niet gelden voor de personeelsdossiers. Beide correcties moeten uitdrukkelijk in de tekst worden opgenomen. De verwijzing naar de cafés in het decreet is niet meer van deze tijd.

Het decreet bevat heel wat elementen die de basis kunnen vormen van een modern beleid inzake de arbeidsmarkt. Vlaanderen neemt daarbij in internationaal perspectief een leidende rol in. Het einde van de scheiding tussen de verschillende vormen van arbeidsbemiddeling en de samenwerking tussen particuliere en publieke bemiddelaars dragen daartoe wezenlijk bij.

De heer Jacques Laverge : De heer Muyldermans plaatste in zijn betoog interimarbeid, outplacement, vorming en opleiding op één lijn. Ziet u opleiding en vorming als een uitbreiding van uw activiteiten ?

De heer H. Muyldermans : Ik ben het eens met de heer Denys dat in de toekomst steeds meer activiteiten zullen worden uitbesteed door de personeelsdiensten van bedrijven : onder meer het sociaal secretariaat. Bovendien zien we dat bepaalde belangrijke groepen, zoals het NCMV en de Boerenbond, die nu al nu al een sociaal secretariaat hebben, een uitzendbedrijf starten. Er doet zich een dubbele trend voor : enerzijds neemt de zogenaamde one-door-shopping toe ; anderzijds richten bedrijven zich steeds meer op heel specifieke niches. Deze tendens doet zich trouwens voor in alle sectoren van het economische leven.

Wie de weg vindt naar de juiste klanten, zal overleven. Vorming hoort daar dus bij.

De heer Jacques Laverge : Hoe ziet u dit precies evolueren ? Zullen uitzendkrachten moeten betalen voor hun opleiding of zullen de kantoren zelf betalen voor vorming en opleiding of zal u een beroep doen op de overheid ?

De heer H. Muyldermans : Dit zou kunnen worden georganiseerd samen met partners zoals bijvoorbeeld met de VDAB. Momenteel organiseren uitzendbureaus trouwens zelf al kortlopende opleidingen. Voor uitzendkrachten bestaat ook nu al een brede waaier van mogelijkheden inzake vorming, waarvan we zelf een deel organiseren of andere kopen van de VDAB. Het intersectoraal akkoord legt de bedrijven op dat ze hun vormingsinspanningen van 1,6 tot 1,8 percent moeten verhogen. De vormingsindustrie zal een hoge vlucht nemen. Dit kan het gevaar meebrengen dat de bedrijven meer willen doen voor de vorming van hun personeel, maar dat er geen aanbod is.

De heer Jacques Laverge : De mensen die een beroep doen op een uitzendkantoor zijn vooral laaggeschoolde werkzoekenden. Kan u een bijdrage leveren om hun scholingsgraad te verhogen ? Vindt u dat dit uw taak is ?

De heer H. Muyldermans : De uitzendkantoren worden hiertoe enigszins gedwongen door de krappe arbeidsmarkt. Probleem is dat we momenteel de kosten van een opleiding voor een uitzendkracht niet kunnen afschrijven als deze werk vindt. Daarom ontstaan er meer ontwikkelde systemen van uitzendarbeid. Daarbij worden uitzendkrachten aangeworven met een contract van lange duur, om op die manier een pool te vormen. Dit gebeurt op vraag van onze klanten : ze willen beter opgeleide uitzendkrachten en meer continuïteit. We werken meer aan de carrièreplanning van de uitzendkrachten, maar dit is een kwestie voor de federale overheid.

De heer Eddy Schuermans : De heer Muyldermans verwacht dat de scheiding tussen outplacement- en uitzendbureaus zal vervagen. De outplacementsbureaus vroegen er nochtans om de scheiding te behouden, hoewel ze volgens de heer Denys dit standpunt nu herzien. Wat is de situatie op de arbeidsmarkt ?

De heer H. Muyldermans : We stellen vast dat steeds meer verschillende activiteiten ontplooid worden door één juridische entiteit. Daarom betwifelen we of zo een scheiding wel zin heeft, maar het is voor ons geen prangende kwestie : we zullen over enkele jaren zien wat nodig is. Er zijn nu eenmaal een aantal doelgroepen die outplacement nodig hebben. In de praktijk geldt dit voornamelijk voor de rijkere werknemers en niet zozeer voor de zwakkere werknemers zoals daarnet werd gezegd.

De voorzitter : Ik dank de heer Muyldermans voor zijn uiteenzetting. Ik verzeker hem en de andere

sprekers op deze hoorzitting dat we bij onze bespreking van het voorstel en het ontwerp met hun opmerkingen zullen rekening houden.

De verslaggever,

Jacques LAVERGE

De voorzitter,

Robert VOORHAMME

BIJLAGE 2

Hoorzitting van 11 februari 1999 betreffende ontwerp van decreet met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest en voorstel van decreet van de heer Eddy Schuermans c.s. houdende bepalingen inzake arbeidsbemiddeling en een erkenningsregeling voor particuliere bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling.

Onder voorzitterschap van de heer Jef Sleenckx, waarnemend voorzitter van de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden, met :

- *de heer Van Mol*, nationaal secretaris van Sporta ;
- *de heer Kris Rotthier*, Profliga.

De voorzitter : De heer Van Mol, nationaal secretaris van Sporta, heeft het woord.

De heer Van Mol : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte parlementsleden, het optreden van een aantal sportmakelaars zorgt voor serieuze problemen, zowel voor de sportbeoefenaars als voor de clubs. We weten dat er heel wat klachten zijn. De huidige regelgeving, zoals het FIFA-reglement voor sportmakelaars, biedt daartegen geen afdoende bescherming. Het is trouwens een vergissing te denken dat dit een probleem van de topsportlui alleen is. Ook de minderbetaalde en de niet-betaalde sportbeoefenaars hebben er mee te maken. Daarnaast is er nog het bijzondere probleem van de buitenlandse, jonge sportlui die door sportmakelaars naar hier worden gehaald.

Vandaag vallen sportmakelaars onder het verbod op de arbeidsbemiddeling tegen betaling, opgelegd in het kader van IAO-conventie nr. 96. Volgens de vigerende Vlaamse regelgeving zijn contracten, hetzij tussen sportmakelaars en sportclubs, hetzij tussen sportmakelaars en sportbeoefenaars, daarom nietig. Ik verwijs hierbij naar de bijlage die ik aan het secretariaat heb gegeven.

Deze stringente regelgeving is echter niet houdbaar, zelfs in het kader van de vroegere IAO-conventie nr. 96. Het Europese Hof van Justitie stelt dat een verbod slechts mogelijk is wanneer de openbare arbeidsbemiddelingsbureaus klaarblijkelijk niet in staat zijn om voor dit soort activiteiten aan de vraag van de arbeidsmarkt te voldoen. Het verbod op arbeidsbemiddeling in de betaalde sport is bovendien de facto voorbijgestreefd.

Overigens heeft de FIFA voor de aangesloten nationale voetbalbonden reeds een erkenningsrege-

ling uitgewerkt. Ze verhindert echter niet dat Belgische voetbalclubs ook met niet-erkende makelaars werken. Sporta wordt overigens hoe langer hoe meer geconfronteerd met klachten van aangesloten voetballers inzake exclusiviteitscontracten, de hoogte van de schadevergoedingen die bij schending van de exclusiviteit worden voorgeschreven en de betaling door de speler aan de sportmakelaar. Dit leidt tot een toenemend aantal gerechtelijke procedures.

Sporta pleit voor een Vlaamse regelgeving. Deze vraag werd herhaaldelijk ondersteund door de SERV en de Voetbalbond. Overigens werd de leden van het Paritair Comité voor de Sport bij de voorbereiding van het decreet van 19 april 1995 reeds een erkenningsregeling voor de sportmakelaars in het vooruitzicht gesteld.

De vroegere IAO-conventie nr. 96 en artikel 4 van het decreet van 19 april 1995 laten perfect toe dat bij uitvoeringsbesluit een Vlaamse erkenningsregeling voor sportmakelaars wordt uitgewerkt. Dit is trouwens inmiddels reeds gebeurd voor de bemiddeling van schouwspelartiesten en hogere kaderleden. De SERV heeft er in zijn advies van 20 november 1996 op aangedrongen dat een regeling voor de sportmakelaars gelijktijdig zou starten. De Vlaamse minister van Tewerkstelling werd hier op 23 juli 1998 aan herinnerd. Men vroeg hem ook een ontwerpbesluit terzake voor advies voor te leggen aan de SERV.

De wetenschappelijke onderbouw voor een dergelijke regelgeving is aanwezig. In het voortreffelijke VIONA-rapport "Bemiddelaars in beweging" van het Hoger Instituut voor de Arbeid, hebben Lieven Denolf en Jan Denys de knelpunten van de bemiddeling van betaalde sportbeoefenaars onderzocht. Ze hebben ook beleidsvoorstellen uitgewerkt. Bijlage 1 van het boek heb ik aan het commissiesecretariaat overhandigd.

Uit dat rapport blijkt dat er geen tegenargumenten zijn om de algemene voorwaarden die worden opgelegd aan de particuliere werkgelegenheidsbureaus, ook op te leggen aan de sportmakelaars. Dit geldt ook voor het principe van de kosteloosheid voor de sportbeoefenaars. De onderzoekers zijn geen voorstanders om deze groep een uitzondering op het principe van de kosteloosheid toe te staan.

De sportmakelaars hebben wel met aantal specifieke problemen te kampen, zoals het probleem van de exclusiviteitscontracten en de hoge schadevergoeding bij niet-naleving van deze exclusiviteitsclausules. De clubs moeten ook rekening houden

met de internationale regelgeving inzake sportmakelaars. Volgens Sporta moet een erkenning worden voorafgegaan door een advies van het paritair comité voor de sportbeoefenaars. Dat paritair comité zou terzake een eigen gedragscode kunnen ontwikkelen, rekening houdend met de vigerende internationale normen. Dit standpunt wordt onderschreven door de SERV en door leden van het paritair comité. Ook in het VIONA-rapport "Bemiddelaars in beweging" wordt dat standpunt verdeeld.

De HIVA-onderzoekers hebben het moeilijk met het feit dat de overheid de minimum- en maximumtarieven vaststelt die de sportmakelaars moeten hanteren. In het licht van de gewijzigde IAO-conventie pleiten zij ervoor om geen verplichte tarifiering te voorzien. Anderzijds moet worden opgemerkt dat het decreet van 1995 de Vlaamse regering niet verplicht om tarieven op te leggen. Het kan volstaan de sportmakelaars te verplichten om hun tarieven te laten goedkeuren door de Vlaamse regering.

Met de steun van de SERV hebben we er altijd op aangedrongen om het toepassingsgebied niet te beperken tot de betaalde sportbeoefenaars die ressorteren onder de wet van 24 februari 1978 betreffende de arbeidsovereenkomst voor betaalde sportbeoefenaars. Het gaat dan om sportbeoefenaars wiens jaarinkomen in 1998 hoger is dan 530.020 frank, en hoger dan 541.128 frank in 1999. Dat toepassingsgebied moet zich uitstrekken tot alle niet-professionele sportbeoefenaars die tegen betaling de sport beoefenen en als dusdanig zijn onderworpen aan het decreet van 24 juli 1996 tot vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar. Ik geef een voorbeeld waarom dat zo moet zijn. Jonge voetballers vinden niet altijd een goede manager die bereid is om hen te transfereren of voor hen een club willen zoeken. We proberen deze jongeren te helpen.

Sportmakelaars zijn ook op internationaal niveau actief, tot buiten de Europese Unie. Daarom moeten in de Vlaamse regelgeving voldoende garanties worden ingebouwd opdat de reglementering op de buitenlandse arbeidskrachten wordt gerespecteerd. Meer in het bijzonder hebben we het dan over de nieuwe verplichtingen die de federale overheid aan de sportmakelaars oplegt. Deze internationale bemiddelingsactiviteiten moeten worden gecontroleerd aan de hand van bijzondere registers, die de sportmakelaars moeten bijhouden.

Onze conclusies zijn de volgende. Een erkenningsregeling voor de sportmakelaars kan en moet in

het kader van het bestaande decreet van 19 april 1995 in een uitvoeringsbesluit worden uitgewerkt, precies zoals dat reeds is gebeurd voor headhunters en impresario's. Hiervoor moet niet worden gewacht op het nieuwe decreet, op de ratificatie van de IAO-conventie nr. 181, of op de opzegging van de IAO-conventie nr. 96.

Het decreet van 19 april 1995 bestaat bijna vier jaar. We vragen met aandrang dat de Vlaamse minister van Tewerkstelling eindelijk een uitvoeringsbesluit voor advies zou voorleggen aan de SERV. Dat besluit moet van toepassing zijn op alle betaalde sportbeoefenaars, ongeacht hun inkomen. Tegen de volgende transferperiode moet dit besluit van kracht zijn.

Het is wenselijk dat de sociale partners van de betaalde sport, via het paritair comité voor de sportbeoefenaars, actief worden betrokken bij de erkenning van de sportmakelaars. Dat paritair comité van de sport is in het verleden jaarlijks alleen maar samengekomen om het minimumloon vast te stellen. De jongste jaren heeft het reeds heel wat ander werk geleverd. Zo is er gesproken over het statuut van de speler en over de problematiek van de deeltijdse contracten. In dat comité zetelen ook de personen die kunnen toezicht houden op de sportmakelaars.

De algemene decretale voorwaarden in het decreet van 19 april 1995, en deze in het ontwerp van decreet dat in de commissie ter bespreking voorligt, kunnen onverkort van toepassing worden verklaard op de sportmakelaars. Dat geldt ook voor het verbod op betaling door de spelers. Aanvullende voorwaarden kunnen worden opgelegd via het uitvoeringsbesluit. Ik denk dan vooral aan de exclusiviteitscontracten en internationale bemiddelingsactiviteiten.

De heer Jacques Laverge : De heer Van Mol heeft het over het decreet van 19 april 1995. Er zijn geen uitvoeringsbesluiten voor de sportmakelaars opgesteld. Bewegen die makelaars zich in een grijze zone, of in de illegaliteit ?

Ten tweede wil ik een vraag stellen over de exclusiviteitscontracten. Het arrest-Bosman kwam er om tegen de exclusiviteit van de clubs in te gaan. De club had immers een soort van bezitsrecht over de speler. Er is echter gewoon een verplaatsing opgetreden : het bezitsrecht wordt van de club naar een makelaar overgedragen. Wat is de verbetering van het arrest-Bosman als de exclusiviteiten blijven bestaan in de voetbalwereld ?

De heer Van Mol : Mijnheer Laverge, in verband met het decreet van 1995 werd een en ander voorgesteld alsof er drie uitzonderingsgroepen waren : de headhunters, de kaders en de impresario's. De sportmakelaars waren daar ook in begrepen. Wij zelf weten nog altijd niet waarom dat niet werd opgenomen in de uitvoeringsbesluiten van het decreet. We hebben nochtans pogingen gedaan om dat samen te laten goedkeuren. Het probleem is dat sport iets specifiek is. We hadden besprekingen met mensen van het kabinet en de SERV, ook over voetbal. We vonden niet de juiste formules om dat onmiddellijk in het decreet op te nemen. De zaak moet zelfs nationaal en internationaal worden bekeken.

De heer Jacques Laverge : Hoe verklaart u de manier waarop ze vandaag functioneren ? Vandaag werken die mensen als arbeidsbemiddelaar tegen betaling.

De heer Van Mol : Volgens de wetgeving is dat illegaal. Niemand reageert daar echter op, ook de sportbeoefenaar niet, al zal hij de nietigheid van het contract met de sportmakelaar wel inroepen wanneer hij zich misbruikt voelt. Hij is tevreden als hij in bepaalde omstandigheden een makelaar heeft. Er zit kaf tussen elk koren. Er zijn enorm veel misbruiken. De sportbeoefenaar heeft meestal een makelaar nodig. In de toekomst zal onze organisatie trachten die diensten aan te bieden. In Nederland bestaat al voor het voetbal. Het VVCS biedt haar diensten gratis aan voor transfers.

De heer Jacques Laverge : Dus is er eigenlijk geen makelaar nodig als een organisatie vraag en aanbod groepeerd, zoals de VDAB dat voor een aantal functies doet ?

De heer Van Mol : Sporta doet dat vooralsnog niet. We hebben er ook niet de mogelijkheden toe. Ik ben ook niet erkend. Mijn praktijkervaring leert me wel dat het tijdens een contractbespreking bij een club wenselijk kan zijn dat er iemand aanwezig is die de knepen van het vak kent. Het moet wel op een correcte manier gebeuren. De heer Rotthier van de Voetbalbond zal daar straks heel wat over vertellen. Heel wat makelaars slaan daar veel winst uit en misbruiken de spelers. Dat was nooit de bedoeling. De wetgever mag dat ook niet toelaten. Er moet een ernstige controle zijn dat dit niet gebeurt. Een sportbeoefenaar moet correct worden bijgestaan in een transferperiode of bij het afsluiten van een nieuw contract.

Sommigen zeggen dat het arrest-Bosman een goede zaak was, anderen niet. Het heeft zijn tijd

nodig. Op termijn zal het wel resultaten hebben. Het was nooit de bedoeling dat er misbruiken zouden ontstaan. Voor België, en zeker voor de Voetbalbond, mocht een overgangsfase worden toegepast. We hebben er oogluikend op toegezien dat in België nog een vergoeding mag worden betaald voor een transfer, ook aan het einde van het contract. Volgens mij zijn dat geen misbruiken, maar zaken die onmiddellijk ingang vonden op Europees vlak en ook in eigen land kunnen worden toegepast. In sommige landen werd dat ook onmiddellijk toegepast.

Sommige spelersmakelaars beweerden dat hun job volledig kapot werd gemaakt. Het had voor hen echter net het omgekeerde effect. Ze hebben in bepaalde omstandigheden meer verdiend aan de speler dan in het verleden. De toekomst zal uitwijzen of het zo verder kan.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, natuurlijk delen we de bezorgdheid van de heer Van Mol over een erkenningsregeling. Dit is wel enkel een vraag. Hier wordt nog geen debat gevoerd. Mijnheer Van Mol, beantwoordt het huidige ontwerp volgens u, mits uitvoeringsbesluiten die in voorbereiding zijn maar nog niet bekend werden gemaakt, aan het noodzakelijke decretaal kader om die sportmakelaars te vatten ? Dit is natuurlijk een essentiële vraag voor de behandeling van dit decreet.

Ten tweede wil ik erop wijzen dat in het huidige ontwerp een uitzonderingsmaatregel kan worden genomen voor het principe van de kosteloosheid voor de kandidaat-werknemer, in casu een sportman of sportvrouw. Aan de betrokkene wordt dan na advies van de SERV wel een vergoeding gevraagd voor de bemiddeling. Daar werd dus decretaal in voorzien. Mijnheer Van Mol, ik dacht dat u in uw betoog sprak over kosteloosheid. Gaat dit tegen uw visie in ?

De heer Van Mol : Wat uw eerste vraag betreft : wij kunnen het voorliggende decreet in het algemeen aanvaarden, rekening houdend met de conclusies die wij eraan hebben verbonden.

Met betrekking tot de kosteloosheid heb ik reeds gezegd dat de arbeidsbemiddeling voor de sportbeoefenaar kosteloos moet zijn. Toegegeven, privé-arbeidsbemiddelaars hebben recht op een vergoeding, maar er zijn wel grenzen en de sportbeoefenaar moet steeds een beroep kunnen doen op gratis arbeidsbemiddeling.

Hoe kunnen we dit oplossen in het kader van de onderhandelingen tussen manager, club en makelaar, die eigenlijk onder één hoedje kunnen spelen en percentages kunnen afspreken waarvan geen kat ooit iets te weten zal komen ? Dat soort zaken gebeurt nu eenmaal. Wij hechten er in ieder geval een groot belang aan dat dit alles op een voor de speler duidelijke en correcte manier zou verlopen, dat men hem geen vergoeding kan vragen en dat de vergoeding van de makelaar een percentage zou zijn zoals ik daarnet heb toegelicht. Dat percentage moet worden afgesproken en mag natuurlijk niet buitensporig zijn. Ik heb ooit eens een nota gelezen waarin sprake was van 60 percent. Dat is natuurlijk extreem.

De heer Eddy Schuermans : Stel dat een topspeler een beroep doet op een bonafide makelaar die onder de toekomstige erkenningsregeling zou vallen. Als die een lucratief contract in de wacht sleept, begrijp ik uit uw woorden dat de speler de makelaar daar niet voor hoeft te vergoeden ?

De heer Van Mol : De sporter hoeft niets betalen, maar de makelaar moet inderdaad wel een vergoeding krijgen.

De heer Eddy Schuermans : Van wie dan ?

De heer Van Mol : Uiteraard van de club. U moet echter begrijpen dat er heel wat dingen in vertrouwelijkheid en onder vier ogen gebeuren.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, ik weet dat het niet de bedoeling is hier in discussie te treden. Maar ik heb toch een vraag over de topsport, dus zeker niet over de amateursporten. Zou het niet zuiverder zijn indien de topsporter voor bepaalde gangbare praktijken waarvan we allemaal op de hoogte zijn, zelf zou betalen vanaf een bepaald bedrag. Het gaat immers om een bemiddeling die voor hem tot een interessant contract heeft geleid. Wat kan daar nu onoorbaar aan zijn ?

De heer Van Mol : Als dat in die zin gebeurt, is daar volgens mij weinig onoorbaars aan. Helaas gebeurt het vaak anders. Welke garantie is er overigens dat de makelaar zich geen twee keer laat betalen.

De heer Jacques Laverge : Ik had nog een bedenking bij die bemiddeling tegen betaling en de vergelijking met een hoger kaderlid. Die vergelijking gaat niet op vermits een kaderlid een vrij persoon is en dus niet aan een makelaar gebonden.

Er kan zich ook een situatie voordoen waarbij een makelaar onderhandelt voor een speler, maar de club onvoldoende wil betalen voor de makelaardij waardoor de speler niet meer naar die club kan, zelfs als die zijn voorkeur heeft. Die makelaar wil de speler in kwestie absoluut naar een andere club drijven omdat hij daardoor meer zal verdienen. Zo komen sportieve verlangens tegenover financiële belangen te staan en wordt de vrijheid van arbeidskeuze door het thans gehanteerde systeem in het gedrang gebracht.

De heer Van Mol : Zeg dat wel ! Vroeger was dat een nog veel groter probleem. De speler is de dupe van dit systeem, dat we definitief uit de wereld moeten helpen. Daarvoor moeten we ons blijven inspannen. Vandaar dat de besprekingen tussen de makelaar en de manager in een grotere openheid zouden moeten verlopen, waarbij de prijs van de speler en dus ook het percentage van de makelaar vooraf bekend zouden zijn.

Het probleem is natuurlijk dat bepaalde clubs een serieus bedrag vragen voor een speler die weg kan en weg wil, een bedrag dat de andere club echter niet kan betalen.

De heer Kris Rotthier : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik spreek namens de KBVB maar ook namens de Liga Beroepsvoetbal. Dat is een interne vereniging van de Belgische Voetbalbond die de profclubs vertegenwoordigt. Ik wens trouwens directeur-generaal Philips van de Liga Beroepsvoetbal te verontschuldigen.

De sector van de voetbalsport in het algemeen en het beroepsvoetbal in het bijzonder is een nog jonge sector. De Liga Beroepsvoetbal werd gesticht in 1973. De sector is ook beperkt in omvang. In ons land werken ongeveer 600 profvoetballers, waarvan ongeveer 450 in Vlaanderen. Desalniettemin gaat het om een sector die bij uitstek in de belangstelling van publiek en media staat en van kwalitatieve betekenis is op sociaal-economisch vlak. Het fenomeen van de privé-arbeidsbemiddeling heeft zich de facto vrij vlug genesteld in de schoot van de sector en is de laatste tien jaar zelfs een bepalende rol gaan spelen. De redenen hiervoor kunnen worden gevonden in een aantal omstandigheden die eigen zijn aan de voetbalsector.

Zonder exhaustief te zijn wil ik enkele van die omstandigheden opnoemen. De voetbalsector werkt vrijwel uitsluitend met contracten van bepaalde duur. De wet van 1978 inzake de betaalde sportbeoefenaar voorziet trouwens in een maximumtermijn van vijf jaar. Dan is er de relatief korte ter-

mijn van de carrière van een voetballer, die erop gericht is steeds betere contracten af te sluiten bij betere clubs, met vaak een overgang naar een buitenlandse topclub als orgelpunt. Er is de diversiteit van de loon- en arbeidsvoorwaarden in functie van de kwaliteit en de plaats van een speler in het elftal, en het gebrek aan barema's of CAO's versus de relatieve onervarenheid of zelfs ongeschooldheid van de doorsnee profspeler. Er is het beperkte aanbod aan goede spelers – ik verwijs terzake naar de slechte resultaten van de nationale voetbalploeg – en de relatief grote vraag in samenhang met het transfersysteem. Ten slotte zijn er de soms aanzienlijke financiële belangen.

De voetbalsector, met name de nationale bond en de clubs, heeft steeds een wat dubbelzinnige houding gehad tegenover het fenomeen van de makelaars. Zo was er sprake van argwaan, in het besef dat makelaars de machtspositie van de speler versterkten, maar vooral omdat hun lucratief optreden belangrijke geldsommen onttrok aan de clubs. Sommige makelaars deinsden en deinzen er niet voor terug om voor een interventie bij een overgang commissielonen van miljoenen te vragen.

Ook het fenomeen waarbij makelaars spelers aan zich bonden via onevenwichtige contracten en zo de keuzevrijheid van de spelers zelf verhinderden, wekte wrevel bij clubleiders en bondsmensen. Tot voor kort voorzag het reglement van de Belgische Voetbalbond dus in een verbod voor clubs en spelers om een beroep te doen op makelaars. Pas nadat de internationale voetbalorganisatie FIFA op internationaal vlak het bestaan van FIFA-makelaars reglementeerde, heeft ook de KBVB de werkzaamheden van makelaars erkend en "gelegaliseerd". Het FIFA-reglement dateert van 20 mei 1994 en trad in voege op 1 januari 1996. Thans erkent de KBVB, in toepassing van dit reglement, negentien makelaars voor België. Een summiere erkenningsprocedure leidt tot een FIFA-licentie.

Deze procedure bestaat uit een beperkt examen georganiseerd door de Voetbalbond over de kennis van het voetbalreglement en het Belgisch recht, vooral het contracten- en het burgerlijk recht, en het storten van een waarborg van 200.000 Zwitserse frank, ongeveer 5 miljoen frank. Volgens het FIFA-reglement kan een licentie enkel worden afgeleverd aan een natuurlijk persoon, mits deze een bewijs van goed gedrag en zeden kan voorleggen.

Eens in het bezit van een licentie kan de makelaar optreden in alle landen van de FIFA, dus vrijwel over de hele wereld. Hoewel de FIFA bij overtreding van haar reglement in strenge straffen voor-

ziet, namelijk geldboetes voor de club tot 100.000 Zwitserse frank en voor de speler tot 50.000 Zwitserse frank, blijkt toch dat naast de negentien erkende makelaars nog tal van niet-erkende makelaars zonder licentie actief zijn. Klachten bij de FIFA zijn schaars en voorzover we weten weinig effectief. De KBVB treedt niet ambtshalve op. Het feit dat de juridische situatie ambigu is, is daaraan niet vreemd. Hoe kan de KBVB optreden ter bescherming van de erkende makelaars wanneer men volgens het Belgisch recht – terecht – zelfs de legaliteit van deze activiteiten in vraag kan stellen ?

Op basis van de huidige wetgeving heeft iedere makelaar immers boter op het hoofd. Zowel de KBVB als de Liga Beroepsvoetbal zijn dan ook vragende partij voor een goed georganiseerd wettelijk kader omtrent het optreden van de makelaars. Zo zouden de bestaande wantoestanden beter kunnen worden aangepakt en de sector gesaneerd. Het bestaan van makelaars en hun activiteiten is thans een moeilijk te negeren gegeven. Het heeft als het ware de facto een bestaansrecht verworven, al was het maar in verband met internationale overgangen van spelers van Belgische clubs naar het buitenland of vice versa.

Dit neemt evenwel niet weg dat het hoog tijd wordt de uitwassen ervan te bestrijden. De KBVB en LBV wensen er uitdrukkelijk afstand van te nemen, voor zover dit nog niet duidelijk zou zijn.

De talrijke bonafide bonds- en clubmensen willen en kunnen zich niet verzoenen met de praktijken van sommige makelaars. Ik som een aantal voorbeelden op : wansmakelijke commissielonen van makelaars, die misbruik maken van hun machtspositie ; het binden van spelers aan makelaars via langdurige mandaatcontracten met leeuwenbedingen of het afstaan van een deel van het loon aan de makelaar ; dubbele commissielonen te betalen door de club die de speler aanwerft en deze die hem afstaat, en soms ook nog lastens de speler zelf ; de onverenigbaarheid van belangen door tezelfdertijd op te treden en vergoed te worden door de club en de speler ; de illegale import van buitenlanders, dat hopelijk via het wetsvoorstel-Hostekint zal worden verholpen ; de benadering van minderjarige talentrijke spelers ; een gebrek aan competentie op sociaal en fiscaal vlak en het mee in stand helpen houden van het zwartgeldcircuit.

Dit ontwerp van decreet vormt een algemeen kader en geeft op zichzelf geen aanleiding tot opmerkingen uit de voetbalsector. Veel zal echter afhangen van de uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse regering die artikel 5 paragraaf 1 moeten invul-

len. In dat verband moet in volgende specifieke regels voor de voetbalsector worden voorzien : voorwaarden van professionele deskundigheid met betrekking tot makelaars, barema's van maximum commissieloon en vertegenwoordiging van de KBVB-LBV in de adviesorganen voor erkenning.

De heer Jacques Laverge : Er zijn 19 internationaal erkende makelaars in België. Hebt u er een idee van hoeveel er daarnaast nog actief zijn ?

De heer Kris Rotthier : Ik heb ze nog nooit geteld. Ik schat minstens evenveel.

De heer Jacques Laverge : Waarom geeft de voetbalbond geen richtlijnen aan de clubs om geen overeenkomsten te sluiten met de niet-erkende makelaars ?

De heer Kris Rotthier : Die richtlijnen zijn er wel. Het FIFA-reglement voorziet er uitdrukkelijk in. Er staan zware sancties op. Er wordt echter zelden of nooit klacht ingediend tegen een makelaar. De bond treedt bovendien tot op heden nog altijd niet ambtshalve op tegen bepaalde onregelmatigheden in functie van het FIFA-reglement. Dat gebeurt niet omdat anders een juridisch ambigue situatie ontstaat. Men kan moeilijk klachten over niet-erkende makelaars overmaken aan de FIFA, omdat ook erkende makelaars niet overeenstemmen met de huidige Vlaamse wetgeving.

De heer Jacques Laverge : Bestaat er een andere vorm van arbeidsbemiddeling dan met makelaars ?

De heer Kris Rotthier : Het wordt steeds moeilijker. Vroeger gebeurde het regelmatig dat clubs in onderlinge samspraak overgangen regelden. Clubs hebben er alle belang bij om niet via een makelaar te handelen, omdat dat extra kosten meebrengt. Alle spelers, zelfs erg jonge, contacteren echter zelf makelaars en gaan engagementen aan om hun belangen te verdedigen. Dat beperkt in grote mate de keuzevrijheid van de speler. De makelaars bepalen alles en hebben bijgevolg enorm veel macht.

We ondervinden dat de spelers er meestal van uitgaan dat ze de contracten met de makelaars strikt moeten naleven, willen ze geen problemen krijgen. Er wordt in die contracten vaak voorzien in zware boetes. Ze zitten dus in een afhankelijkheidspositie tegenover de makelaars.

De makelaars zijn een feit, zeker voor internationale overgangen. Er zijn een aantal belangrijke barrières die het moeilijk maken ze uit te sluiten.

Ze bestaan, zijn actief en dringen zich dikwijls ook op. Ze hebben bovendien dikwijls exclusiviteitscontracten afgesloten. We ondervinden regelmatig dat een speler bij zijn overgang naar de makelaar doorverwijst. Hij mag zelfs geen contractbesprekingen voeren zonder zijn vertegenwoordiger. De makelaar onderhandelt zelfs dikwijls zonder dat de speler aanwezig is. Dit werkt uiteraard misbruiken in de hand.

De heer Jacques Laverge : U stelt de zaken nogal fatalistisch voor. In feite gaat het om een vorm van moderne slavernij. Het individu wordt gewoon verkocht. Moeten we de sportbeoefenaar niet beschermen tegen die situatie ? Het is toch de taak van de decreetgever bescherming te bieden.

De heer Kris Rotthier : Dat is uw appreciatie. Ik vecht al jaren tegen makelaars. Ik heb echter ondervonden dat men ze niet kan omzeilen. Het is beter de politiek van het haalbare te beoefenen. Indien we ze niet kunnen uitschakelen, moeten we de zaken goed regelen en via licenties beheersen. We moeten ertoe komen dat we enkel nog met bonafide makelaars werken. De regels moeten de individuele vrijheid, de rechten van de werknemer enzovoort waarborgen.

Ik ben niet fatalistisch. In het Engels zegt men : "If you can't beat them, join them". Indien men ergens veel geld kan verdienen, dan zal men altijd mensen vinden die andere mensen onder druk zetten en gebruik maken van hun onwetendheid. Makelaars verdienen op een redelijk eenvoudige manier hun brood. Twee à drie lucratieve transfers volstaan dikwijls om zeer veel geld te verdienen. Ze werken daarvoor hooguit twee à drie weken per jaar.

De heer Eddy Schuermans : Ik zou het even willen hebben over de tekst die nu voorligt en de definitie van arbeidsbemiddeling daarin. Voor u behelst deze definitie ook het gegeven van de sportmakelaars ?

De heer Kris Rotthier : Ik denk het wel. Volgens de wet van 1978 zijn sportbeoefenaars bedienden. Zoals de heer Van Mol reeds zei, geldt dat ook voor degenen die daarbuiten vallen, dus degenen die minder dan een bepaald bedrag per jaar verdienen. Ook in die gevallen neemt de rechtspraak aan dat er sprake is van een arbeidsovereenkomst, met alle gevolgen van dien. Wanneer men het dan heeft over arbeidsbemiddeling, dus het plaatsen van werknemers, dan gaat het ook over die categorie die wellicht, omdat ze minder verdient, nog meer nood heeft aan bescherming dan de topsporters.

Die topsporters kunnen zich immers goede juridische adviseurs veroorloven.

De voorzitter : Ik dank de sprekers en de leden voor hun medewerking.

Normaal hadden we nu reeds moeten beginnen met de algemene bespreking. De minister en de heer Schuermans hebben reeds een inleiding gegeven. Maar gezien het gevorderde uur en het feit dat er heel wat amendementen zijn, stel ik voor de bespreking voort te zetten op dinsdag 23 februari en dan deze aangelegenheid af te handelen. Dat geeft u de gelegenheid om het verslag van de hoorzitting te lezen, net als de amendementen. Daarna kan er over het decreet worden gestemd.

De verslaggever,

Jacques LAVERGE

De Wnd. voorzitter,

Jef SLEECKX
